TWEEDE JAAR, N°. 328. **1838.** DINGSDAG, 4 DECEMBER.

# DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
*Warmoesstraat*, N°. 206.
en bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

## ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* . . . . . . . . . . f 7.—
en *Buitensteden* franco . . . . . . 8.—
Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder . . . . . f 1.75.
Elken regel meer . . . . . . . . . » 25
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling . » 35.

*voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.*

**Bij dit Nommer behoort een Bijvoegsel.**

TEN BEHOEVE DER NOODLIJDENDEN OP SCHOKLAND ZIJN BIJ DE REDACTIE ONTVANGEN:

| | |
|---|---|
| Volgens opgave van 2 December . . . . . | f 273.11½ |
| Van A. . . . . . . . . . . . | « 4.95 |
| « B. X., . . . . . . . . . . | « 25.— |
| « H. S., een coupon . . . . . . | « 15.98 |
| Totaal | f 319.04½ |

Zij zal volgaarne zich verder belasten met het ontvangen, verantwoorden en overmaken der giften, welke de menschenliefde van hare Stadgenooten voor deze hulpbehoevenden zal gelieven af te zonderen.

Op hare kennisgeving van de aanvankelijk ingekomen gelden, heeft de Redactie, van wege de Commissie, voor Schokland opgerigt, de vurigste betuiging van dankbaarheid ontvangen, en het is haar een genoegen dezelve, langs dezen weg, aan de edelmoedige gevers over te brengen, met wier penningen reeds nu in de bestaande behoefte ten deele wordt voorzien. Bij die dankbetuiging echter, is ook de verzekering gevoegd, dat de nood op Schokland boven alle beschrijving groot is, en de commissie uit dien hoofde, met vertrouwen op de liefdadigheid van den landgenoot verder hare hoop blijft vestigen. Moge deze kennisgeving velen opwekken, om, ieder naar zijn vermogen, bij te dragen tot afwending der bedroevende gevolgen, welke de diepe armoede en het volslagen gebrek, uit mislukte vischvangst, voor de nijvere bewoners van Schokland ontstaan, in den naderenden winter zouden kunnen te weeg brengen. Hij, die de liefde zelve is, zal het geschonkene zegenen en gedenken.

## De Belgische Diplomatiek opzigtelijk *Luxemburg* wederlegd.

Bij eene vroegere gelegenheid, (1) namen wij ons voor, «zoo het nog niet voor elkeen duidelijk mogt zijn, dat Luxemburg te geener tijd een deel «van België geweest is,» dit eene andere maal geschiedkundig aan te wijzen. Het onlangsche adres van antwoord der Brusselsche Kamer van representanten op de aanspraak van vorst Leopold schijnt ons thans tot die nadere ontwikkeling te roepen.

In het *concept* van dat adres las men de zinsnede: «*Wij zijn gereed, «Sire! toe te treden tot schikkingen;*» enz. «*Wij zijn gereed om in den «schuldenlast, die op Holland drukt, meer dan ons aandeel te dragen,*» zij, indien een misbruik van magt strekken mogt, om medeburgers van MAAR indien een misbruik van magt strekken mogt, om medeburgers van hun Vaderland te berooven, die niet willen ophouden Belgen te zijn, dan zouden wij» enz. (2) Dat de Kamer, bij de algemeene beraadslaging, de hier cursief gedrukte woorden uit het opstel heeft doen schrappen, is wel waarlijk jammer, want het was zoo zeer in overeenstemming met de historische traditiën, zoo geheel in den oud nationalen belgizeken geest. De Mogendheden begeeren de overgave van het betwiste territoir, maar verleenen ontheffing van een aanzienlijk gedeelte der schuld. Welnu, wat was natuurlijker, dan dat Belgische representanten, omgekeerd, op het behouden van het territoir aandringende, daarentegen zich bereid verklaarden om in de schuld een grooter aandeel op zich te nemen dan gevorderd werd. Naar de den landaard zoo hebbelijken zucht tot tegenspraak, moest men beide afwijzen, de gunst zoowel als de verpligting.

Voor het overige schijnen de representanten zelve de bewijsredenen, waarop zij hunne beweringen willen vestigen, niet duidelijk voor den geest te hebben. Alleen bij eene onverwijlde uitvoering van het tractaat, zoude België, zeggen zij, «zich in de harde noodzakelijkheid hebben kunnen bevinden, «om *dezelfs grondgebied te zien verbrokkelen*,» maar die onverwijlde uitvoering niet plaats gehad hebbende, «zijn de zaken *omtrent dit punt* «niet meer in derzelver geheel gebleven; *sedert*, heeft *de tijd* zoodanig «innige banden», (tusschen hen en hunne landgenooten van Luxemburg en Limburg,) «gevestigd, dat men dezelve niet zoude kunnen verbreken, » enz.

En maar weinige regelen verder lezen wij: «SINDS VIER EEUWEN *is* «*Luxemburg met België vereenigd.*» Zonderling, dan, dat niet die vereeniging van *vier eeuwen*, maar eerst *de tijd* (van omtrent acht jaren), sedert het ontwerpen van het tractaat, de geduchte *innige banden* zou gesmeed hebben!

(1) Zie *Goed uit Kwaad*, in den *Avondbode* van 25 September.
(2) Zie *Avondbode* van 19 November, Tweede Editie.

Maar het is met die vereeniging van vier eeuwen juist even zoo gelegen als met de gewaande *voorwaarde* der onverwijlde uitvoering van het tractaat. Noch de eene, noch de andere, hebben immer eenig aanzijn gehad, dan als eene loutere schim in de verbeelding dergenen, die daarin eenen schijngrond voor hunne beweringen meenden te vinden.

Die provincie (Luxemburg), zoo heet het verder, — hoewel met den naam van Groothertogdom bestempeld, — is nooit als een Duitsche Staat bestuurd; *de organieke en publieke acten* van het Gouvernement der Nederlanden hebben de negen Zuidelijke Provinciën gevestigd, *overeenkomstig derzelver vroeger bestaan, zonder eenig onderscheid* ten aanzien van Luxemburg daar te stellen.

Wat die laatste stelling betreft, zoude aan de stellers van het Adres te vragen zijn, of zij de Grondwet en de Weener Congres-Acte niet als *organiek* willen beschouwd hebben. De *Weener Congres-Acte*, nu, ONDERSCHEIDT wel zeer uitdrukkelijk, in art. 67, het aan den Souvereinen Vorst der Vereenigde Nederlanden, thans Koning der Nederlanden, afgestane gedeelte van het oude Hertogdom Luxemburg, als door hem en zijne opvolgers ten eeuwigen dage te bezitten, onder de benaming van Groothertogdom, en als *een der Staten van het Duitsche Verbond*, met al de prerogatieven en privilegiën der overige Duitsche Vorsten, *in vergoeding* voor de Vorstendommen Nassau-Dillenburg, Siegen, Hadamar en Dietz. De *Grondwet*, ook, ONDERSCHEIDT niet minder uitdrukkelijk, reeds in haar eerste artikel, de provinciën optellende van Noord- en Zuid-Braband tot Drenthe toe, en dan eerst daarbijvoegende, dat het *Groothertogdom Luxemburg*, als met het Koningrijk der Nederlanden onder dezelfde Souvereiniteit gesteld, door dezelfde Grondwet zal beheerscht worden, *behoudens* deszelfs betrekkingen met het Duitsche Verbond. En evenzeer onnaauwkeurig is het zeggen, dat de negen zuidelijke provinciën zouden zijn daargesteld *overeenkomstig derzelver vroeger bestaan*. Zuid-Braband, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Henegouwen en Antwerpen behielden, wel is waar, de begrenzingen van de veroverde Fransche departementen *de la Dyle*, *de l'Escaut*, *de la Lys*, *de Jemmapes en des deux Nethes*. Doch de provincie Limburg werd zamengesteld uit het gansche Fransche departement *de la Meuse Inférieure*, MITSGADERS de aan het Koningrijk toegevoegde gedeelten van het departement *de la Roër*. Die van Limburg uit het territoir van het departement *de l'Ourthe*, MIN het daarvan, krachtens het tractaat van Weenen, afgescheiden gedeelte. Die van Namen uit het Fransche departement *de Sambre et Meuse*, VOOR ZOO VERRE dit niet tot het Groothertogdom Luxemburg betrokken was. *Het Groothertogdom*, eindelijk, volgens de begrenzing, daarvoor bepaald bij art. 68 der Congres-Acte, en wel in deze bewoordingen: «Het Groothertogdom Luxemburg zal bestaan uit al het grondgebied, gelegen *tusschen* het Koningrijk der Nederlanden, Frankrijk, de Maas,» enz., — al wederom, zoo men ziet, met zeer uitdrukkelijke onderscheiding van het Groot-hertogdom en het Koningrijk.

Eene derde, en op geene betere gronden rustende, bewering, in het adres, is, dat de *militaire* regten der Duitsche Bondsvergadering, (met welker erkenning alzoo, België, meenen de representanten, in alle opzigten heeft kunnen volstaan,) de *eenige* exceptionele regten zouden zijn, te dien opzigte bestaande.

En men denke niet, dat de Belgische representanten dit alles zoo maar uit de lucht gegrepen hebben. De oorspronkelijke uitvinder er van was de dachte vervuld van het voorstel der revolutie tot een' diplomaat geworden advocaat, Sylvanus van de Weyer, die, onder het regentschap van Surlet de Chokier, dezelfde begrippen ontvouwde in eene *memorie*, aan het toenmalig *congres National* ingeleverd, namens het *committé diplomatique*, en aanvangende met de woorden: *La province de Luxembourg faisait une partie intégrante de l'ancienne Belgique; elle n'a jamais eu, avant 1814, de relations particulières avec l'Allemagne*, — eene magtspreuk, waarvan het ijdele al aanstonds in het oog valt, vermits de onderstelde Mogendheid, welker schim men telkens, ook nooit aanwezen heeft van *ancienne Belgique*, schijnt te willen oproepen, nooit aanwezen heeft gehad.

Maar de geschiedenis leert, dat Luxemburg zelfs *nooit tot de voormalige Spaansch-Oostenrijksche Nederlanden heeft behoord*.

Het oude Hertogdom Luxemburg, meerendeels de bestanddeelen van het tegenwoordige Groot-Hertogdom bevattende, bestond, tijdens deszelfs vertegenwoordiging door de Fransche republiek, uit de landschappen, gelegen tusschen de Maas en de Moezel, en begrensd ten Oosten door het Keurvorstendom Trier, ten westen het Bisdom Luik, ten zuiden Champagne en Lotharingen, ten noorden nogmaals Luik en de Hertogdommen Limburg en Gulik.

Bij de verbrokkeling van het Romeinsche rijk, waren die landschappen den Franken ten deel gevallen, en tot het Koningrijk Austrasie, naderhand Lotharingen, betrokken. In de tiende eeuw heerschten daar vooral de Hertogen van Neder-Lotharingen, tot dat de graven van de Ardennes zich onafhankelijk maakten, en alleen de Koninklijke of Keizerlijke souvereiniteit erkenden.

Het slot Lucilinburg (naderhand Luxemburg), in het jaar 963 door Sigfried, broeder van Gottfried, graaf der Ardennes, aangekocht, lag in het naburige graafschap Meckingaw, doch Sigfried en zijne nakomelingen voerden den titel van graven van Luxemburg. Aan Hendrik den Blonden, later den Groote gebijnaamd, gesproten uit het huwelijk eener gravinne van Luxemburg met Walram, graaf van Limburg en markgraaf van Arlon, viel, bij zijns vaders overlijden, (A°. 1226) zoo wel het vaderlijk als moederlijk erfdeel toe. Doch graaf Hendrik trok naar Palestina, waar hij zijn leven liet, en zijne kinderen lieten den naam van Limburg varen en namen alleen dien van Luxemburg aan.

Een afstammeling van dezen, graaf Hendrik III van Luxemburg, besteeg den Duitschen keizerstroon als de *zevende* zijns naams. Diens zoon, Johann *de Blinde*, verkreeg, door zijn huwelijk met Isabella, dochter en erfgename van den H. Wenceslaus, het Koningrijk Boheme, en sneuvelde, als vriend en bondgenoot van Koning Philips den Schoonen, in den slag van Crecy tegen de Engelschen, te zamen met den *lammen* ridder Münch van Landskroon, (aan wien hij zich had laten vastbinden,) spoorslags op den digtsten drom der vijanden aanrennende.

Hij liet twee zonen na, Karel en Wenceslaus, van welke de eerste tot Keizer gekozen werd, en, ten behoeve zijns broeders, het graafschap Luxemburg tot een hertogdom verhief.

Hertog Wenceslaus huwde met Johanna, erfdochter van Braband en Limburg, doch liet Luxemburg aan zijne nicht Elisabeth van Görlitz, die met Anton van Bourgondië huwde, doch, zoo wel in dit als ook in een tweede huwelijk kinderloos blijvende, de achting van hare onderdanen verloor, die hertog Wilhelm van Saksen en diens gemalin, eene kleindochter van Keizer Sigismund, tot de regering riepen.

(*Het Vervolg hierna.*)

## NEDERLAND.

AMSTERDAM 3 Dec. Zoo lang de aangelegenheden des Vaderlands met den digten sluijer zijn omgeven, door welken slechts weinigen vermogen heenen te zien, is het niet alleen onderdacht, maar moet het ook aan die aangelegenheden schaden, en stelt men anderen, bovendien, al ligtelijk aan de nadeelen van gewaagde berekeningen bloot, wanneer men, met halve kennis, de toekomst vooruitloopt, zich waagt op een veld van gissingen, welke maar al te dikwerf door de uitkomst worden teleur gesteld.

Uit dien hoofde onthouden wij ons, geruchten te versterken, welke, sinds eenige dagen, betrekkelijk eene veranderde gezindheid van het kabinet van Parijs, ten aanzien van de behandeling en afdoening der Hollandsch-Belgische questie, zijn ter sprake gekomen, en waaraan de plotselinge rijzing van den beursprijs der Nederlandsche effecten schijnt toegeschreven te moeten worden. Ten gevolge van deze veranderde gezindheid, in verband met een bepaald voornemen der vier andere te Londen in Conferentie vertegenwoordigde Kabinetten, om ons Staatkundig vraagstuk tot eene beslissing te brengen, zoude Nederland zich vleijen mogen met een, onder de gegeven harde omstandigheden, niet volstrekt ongunstig verschiet, en de hoop mogen koesteren, dat hetzelve binnen zeer weinige weken, immers vóór den 15 Januarij eerstkomenden, zal worden bereikt, en dat ook andere onderwerpen, voor de welvaart der natie van groot belang, en waaromtrent met een der naburige Hoven onderhandeld wordt, even spoedig met eenen gewenschten uitslag zullen zijn bekroond.

Voor ons zelven niets liever wenschende, dan, dat het Hollandsch-Belgische vraagstuk zeer spoedig, op eene met de eer en het belang van Koning en Vaderland overeenkomende wijze, moge worden afgedaan, gelooven wij echter ons tot de vermelding der hovenstaande geruchten, als zoodanig, te moeten bepalen, zoo lang ons niet met zekerheid zal zijn gebleken, dat

## MENGELWERK.

### MIJN GOEDE VRIEND.

Wij zijn beide in dezelfde stad en ook op denzelfden dag van het jaar geboren. Mijn vader was een rijk grondbezitter; de vader van LOUIS, daarentegen, een arm koopman, die bij ons inwoonde. Maar de moeder van LOUIS en de mijne waren met elkander opgevoed, en door eene langdurige gemeenzaamheid was alle ongelijkheid van geluksgoederen opgeheven geworden.

Toen wij nog ons eerste onderwijs genoten, mijn goede vriend en ik, waren wij aanhoudend in elkanders gezelschap; zoo knoopten wij, met het toenemen van onze jaren en onze krachten, een naauwer verkeer aan, en bleven bestendig makkers.

Toenmaals was LOUIS reeds meer ontwikkeld en sterker dan ik. Ik was niet bevreesd voor hem; maar ik schroomde zijne wenschen te wederstreven.

Ik werd op het *Gymnasium* gebragt, en LOUIS kreeg te gelijker tijd zoo veel geld, dat hij mijn schoolmakker kon worden. Hij beminde den arbeid niet, het leeren viel hem zwaar; maar ik vervaardigde voor hem zijne opstellen en overzettingen: waardoor het gebeurde, dat ik hem eene der hoveningen bezorgde, terwijl ik altijd de laatste bekleedde. Wanneer de onderwijzer hem voor zijne traagheid wilde tuchtigen, gaf hij hem strafwerk op; maar dan had mijn arme goede vriend weder geduchte hoofdpijn, of zijt die eene hand verstuikt: en ik stelde er genoegen in, mij, gedurende de uren van uitspanning af te zonderen, om hem van den last, welke hem opgelegd was, te ontslaan.

Toen onze studiën op het *Gymnasium* afgeloopen waren, ging LOUIS, verstand door eenige rijke personen van invloed, wier deelneming hij ondersteund had weten te verwerven, naar *Parijs*, om zijne studiën te voltooijen. Ik vergezelde hem en wij namen eene gemeenschappelijke woning, wij waren te zeer aan elkander gehecht, om te kunnen scheiden.

Op zekeren dag trad mijn goede vriend, geheel buiten zichzelven, in mijne kamer. «Hoor,» riep hij mij toe: «ik heb gisteren in een koffijhuis een twist over staatkunde gehad; en zelfs met een' officier van de oude garde. Hij verhief den roem van NAPOLEON tot aan de wolken: waar tegen ik staande hield, dat NAPOLEON een nietsbeteekenend generaal was, wanneer men hem met den hertog VAN ANGOULÊME vergeleek. De strijd werd gedurig heviger, en de beleedigde officier heeft zich op eene wijze tegen mij gedragen, die ik niet dulden kon: ik heb hem uitgedaagd. Nu kent gij mijn' moed en mij genoegzaam, om te weten, dat het een genoegen voor mij zou zijn, dien snorker eene duchtige les te geven; maar juist morgen, juist op het uur, dat voor mijn duel bepaald is, moet ik mijne doctors *disputatie* houden. Mijn geheel toekomstig lot staat op het spel, wanneer ik de *disputatie* verzuim; ik weet niet, hoe ik er mij uit zal redden!»

Bij den aanblik van den goeden jongeling, die zoo op den scheidsweg tusschen pligt en eer stond, voelde ik mij straks van eene goede en edele gedachte vervuld. «Goed,» zeide ik, «gij moogt disputeren: en wijl de officier volstrekt wil vechten, zal ik hem voldoening geven.» «Ach, gij zijt mijn beschermengel, mijn reddende *Genius*,» riep de goede LOUIS uit, en klemde zich aan mijne borst. «Ik neem uw grootmoedig aanbod aan; doch alleen onder één beding, dat het mij vergund zal zijn, bij gelegenheid, geheel mij gelijk te vergelden:» en nadat hij mij naauwkeurig tijd en plaats had opgegeven, waar de officier zich zou laten vinden, verliet hij mij.

Den volgenden morgen ging ik naar de kampplaats. De officier schoot mij een' kogel door de dij, en ik moest twee maanden lang het bed houden. Ik moet uit liefde tot de waarheid bekennen, dat LOUIS gedurende dien tijd alle mogelijke zorg voor mij toonde. Hij bragt dagelijks eenige uren bij mij door: en daarnaast nog niet tevreden, noodigde hij zijne vrienden om te ontbijten, en punch te drinken in mijne kamer; ofschoon ik nu ook die kleine uitgaven betaalde, was ik daarom niet te minder dankbaar voor de bewijzen van zijne verknochtheid.

Eenige weken na mijne volkomen herstelling, kwam LOUIS eens zeer vroeg bij mij, en zeide: «ik heb het ontwerp tot eene heerlijke reize naar *Schotland*, waarover ik zoo iets schrijven wil, en den grond leggen tot mijnen roem. Ik heb hiertoe ten hoogsten twee of drie duizend francs noodig, welke daarna honderdvoudige vruchten zullen dragen.» Ongelukkigerwijze was ik op dat oogenblik niet ruim bij kas. De visites van de geneesheeren, de ontbijten en punchpartijen, gedurende mijne onpasselijkheid, hadden een kwartaal van mijn inkomen vooruit verslonden. Evenwel LOUIS, die omtrent alles meer ervaring en inzigt had dan ik, gaf mij een middel aan de hand, waaraan ik in het minst niet gedacht had, namelijk wissels te maken; hij onderteekende en endosseerde dezelve. Zoodra hij het geld in handen had, reisde hij af. Ik scheidde onder het storten van tranen van hem, die altijd mijn trouwe makker, mijn onafscheidbaarste vriend was geweest. Eenige maanden na zijne afreize vervielen de wissels; ik had geen geld genoeg om te betalen, en werd naar *St. Pelagie* gebragt.

*St. Pelagie* is het bekoorlijkste verblijf niet. Bij de gedachte opgesloten te zijn, werd het mij wee om het hart, en, opregt gesproken, vond ik mij door het gedrag van LOUIS ten mijnen opzigte een weinig te leur gesteld. Maar hij schreef mij uit *Edimburgh* zulk eenen roerenden brief, schilderde zoo welsprekend de vriendschap van CASTOR tot POLLUX, de treurige lotgevallen van ORESTES en PYLADES; hij gaf mij zulke voortreffelijke schilderingen van zijne schoone reize, van de zeden, welke hij had opgemerkt, dat ik vol berouw mij zelven verweet slechts een oogenblik gemord te hebben, en ik in het schoonste gevoel van vrijwillige ontbering achter de donkere muren van mijnen kerker tevreden was, terwijl mijn goede vriend zijne verrukking over *Schotland's* blaauwen hemel en hooge bergen den vrijen teugel vierde.

Nadat het berigt van mijne gevangenschap tot mijnen vader gekomen was, outbrak het niet aan ernstige verwijten; doch de wissels werden betaald, en ik verliet *St. Pelagie* ten regten tijde, om mijnen goeden vriend in onze oude woning te ontvangen. Hij was met kisten vol Engelsche boeken en kostbare plaatwerken teruggekeerd. Ik bewonderde de goedheid, waarmede hij mij zelf zijnen schat aanwees, en mij daarbij verzekerde, die ik de van mededeelde. Daarbij zeide hij tot mij: «Ik bied u niets van deze verzameling aan; gij weet buiten dit, hoe mijne vriendschap voor u boven elke proef verheven is. Wat ik aan plaatwerken heb medegebragt, wil ik eenen man van invloed schenken, en de boeken aan eene dame, wier bijstand mij tot verwerving van eene aanstelling van nut kan zijn.» Ik wachtte mij wel de minste bedenking tegen zulk een loffelijk voornemen in te brengen; integendeel drong ik er zooveel mogelijk op aan, hetzelve te bespoedigen. Deze mijn raad vervulde hem met ondubbelzinnige dankbaarheid, en eenige maanden later vernam ik met de grootste blijdschap, dat mijn goede vriend eene belangrijke aanstelling bij het bestuur der schoone kunsten had verworven.

zij op stellige daadzaken berusten, aan welker vervulling men veilig geloof zal kunnen hechten.

— Wij vestigen de aandacht onzer lezers op het bijvoegsel van ons blad van heden; waarin, onder anderen, voorkomt een uitgebreid verslag van de zaak van Jan Burghart van Gent, welke den 24 November ll. voor het Provinciaal Hof van Holland is behandeld.

— Men zal zich herinneren, dat in der tijd vermeld is, dat door den officier van gezondheid Schillet, die bij de expeditie naar de kust van Guinea, onder de bevelen van wijlen den generaal-majoor Verveer, tegenwoordig was, het hoofd van den chef der opstandelingen Bonzoe, op liquor gezet, is medegebragt; men schrijft ons thans uit 's Hage, dat dit hoofd door bovengenoemden officier van gezondheid ten geschenke is gezonden aan het *Theatrum anatomicum* te Leyden. Wij kunnen mede bij deze gelegenheid niet afzijn te verwijzen op het laatste N°. van den *Militairen Spectator* van November, een tijdschrift, dat, onder de hoofdredactie van den verdienstvollen kapitein van Rijneveld, voortgaat, deszelfs welverkregen roem te handhaven, en waar men een belangrijk verslag vindt, betrekkelijk bovenvermelde expeditie, geput uit de aanteekeningen, gehouden door den luit. van Exter, toegevoegd adjudant van den overleden bevelhebber der expeditie.

— Wij vernemen, dat Mw. Fortunata Marinoni, de uitmuntende zangeres, die gedurende twee winters met zoo veel genoegen op de concerten dezer hoofdstad is gehoord geworden, de eer heeft mogen hebben voor H. K. H. Mevrouw de Prinses Sophia van Oranje, te vervaardigen zes nieuwe zangstukken, in de Fransche, Italiaansche, Engelsche en Hoogduitsche talen.

Wij vleijen ons met de hoop van ook dit jaar deze verdienstvolle kunstenaresse het hare te zullen zien bijdragen om onze concerten luister bij te zetten.

'S GRAVENHAGE 2 Dec. Wij vernemen van goeder hand, dat Z. K. H. de Erfprins Woensdag avond alhier terug verwacht wordt. Z. K. H. met gisteren den 1 dezer, met de heeren Bagelaar en Hasebomme, uit Stuttgard zijn afgereisd.

— Men verneemt, dat ook van wege Z. M. een geschenk in geld aan de commissie voor de noodlijdenden op Schokland is toegezonden.

NIJMEGEN 30 Nov. In de *Nijmeegsche Courant* leest men het volgende:

« Wij verheugen ons thans met de tegenwoordigheid van het Fransche tooneelgezelschap, onder directie van den heer Alexandre, hetwelk achtervolgens zijne voorstellingen in de voornaamste provincie-steden des rijks gegeven heeft. Gelijk allerwege, oogst dit gezelschap ook hier lauweren en geld in; allerwege is de zaal te klein om de aanschouwers te bevatten, en hier en te Zwolle worden zelfs nieuwe zalen gebouwd. Intusschen moet men erkennen, dat het talent des directeurs, die tevens acteur is; de smaak, dien hij bij de keuze der tooneelstukken aan den dag legt; het goede ensemble, waarmede zij gespeeld worden, die gunst van een aanzienlijk publiek wel waardig zijn.

DEVENTER 29 Nov. Zaturdag ll. had alhier eene vergadering plaats van de deelhebbers in de Rijn- en IJssel-Stoomboot-Maatschappij, en werd door dezelve besloten, aangezien de volstrekte behoefte aan eene tweede rivierboot, dat zoodanige boot zal worden gebouwd.

Uit de mededeelingen, aan die vergadering gedaan, bleek, dat de uitkomsten, in de maanden September en October reeds verkregen, de deelneming als eene zeer winstgevende en solide geldbelegging konden doen beschouwen; ook was het maatschappelijk kapitaal, op 53 aandeelen na, voltallig, zijnde er staande die bijeenkomst nog voor ƒ 39.000 deelgenomen.

KAMPEN 1 Dec. Heden voormiddag ten tien ure had de treurige plegtigheid der ter aarde bestelling van het stoffelijk overschot des heeren R. van Wijk Jz. alhier plaats. Behalve de bloedverwanten en eenige vrienden des overledenen, werd het lijk mede gevolgd door de Latijnsche schooljeugd, ten getale van 26 discipelen, die in hem niet slechts een' kundigen en volijverigen onderwijzer, maar tevens eenen ervaren leidsman op het pad huns jeugdigen levens, eenen waren opvoeder en vriend, verloren. Door 12 zijner voormalige leerlingen uit deze stad, naar de groeve gedragen, werd het stoffelijke deel des, naar des menschen kortzigtig oordeel, te vroeg aan zijnen nuttigen werkkring ontrukten mans, in den schoot der aarde nedergelaten; waarna de wel eerw. heer G. H. Hein eene voortreffelijke, ter gelegenheid bijzonder gepaste, aanspraak hield. Z. Wel-Eerw. werd door den heer P. H. Gallé vervangen, die in eene korte, doch treffende aanspraak, zijnen boezemvriend herdacht. Mogten hunne woorden van troost en opbeuring de verscheurde harten van bloedvrienden en nabestaanden, van leerlingen ... gelaten onderwerping aan den wil van Hem, die niet antwoordt van zijne daden!

*Part. Corresp.* BRUSSEL 2 Dec. Het schijnt, dat de zaken zich meer en meer verwikkelen; een der regementen, die alhier in garnizoen zijn, heeft bevel ontvangen, om zich marschvaardig te houden. Van den anderen kant, blijft men voortgaan met eene groote hoeveelheid krijgsbehoeften, enz., naar de grenzen te verzenden.

Dezen morgen zijn alhier twee koeriers aangekomen, de een voor Vorst Leopold, de ander voor den zaakgelastigde van Pruissen; de eerste komt uit Londen en de tweede uit Parijs.

BRUSSEL 2 Dec. Gisteren avond zijn door het departement van oorlog, aan de centrale apotheek alhier, bevelen uitgevaardigd, strekkende om onmiddelijk eene zekere hoeveelheid geneesmiddelen, enz., in gereedheid te doen brengen. Den geheelen nacht is daaraan met den meesten spoed gearbeid, en dezen morgen is een fourgon met de bedoelde voorwerpen, in de rigting van Namen, vertrokken. Men verzekert, dat deze voorraad bestemd is voor eene legerafdeeling, welke in het Luxemburgsche wordt bijeengetrokken.

— De minister van Oorlog heeft doen bekend maken, dat er op verschillende tijdstippen, van den 10 December tot den 1 Februarij, tot den aankoop van 1500 remont-paarden zal worden overgegaan.

## ENGELAND.

*Part. Corresp.* 30 Nov. Volgens de laatste berigten, heden morgen ontvangen, heeft lord Durham, wegens het voortdurende stormachtige weder, nog geene gelegenheid gehad aan land te stappen. De dagbladen maken zich allerlei voorstellingen van zijne eerste ontmoeting met de ministers; sommigen zeggen, dat zijn voornemen is vooreerst te Brussel zijn verblijf te gaan nemen, tot den tijd, dat het Parlement zal vergaderen. Men stelt zich veel voor van de tooneelen, welke in het Huis der Lords zullen plaats hebben, wanneer hij zich daar zal verantwoorden; en men verwacht scherpe woordenwisselingen tusschen hem en lord Brougham, die, naar men zegt, in het geheel niet tegen dat oogenblik opziet, maar er zelfs naar verlangt. De magt van lord Broughams welsprekendheid is zoo groot, dat lord Durham veel moeite zal hebben het tegen hem vol te houden. Men zegt verder, dat lord Durham op geene vriendelijke ontvangst aan het hof moet rekenen, en dat hem hierop dadelijk bij zijne komst een wenk zal gegeven worden; men beschouwt hem als iemand, die zich te verdedigen heeft, wegens onwettige handelingen en insubordinatie; hij heeft zich met zijne proclamatie, als het ware, tegenover het Ministerie, in welks dienst hij was, geplaatst; het zoude dus niet met de waardigheid van den troon overeenkomen, indien H. M. wilde luisteren naar zijne bijzondere voorstellen; zijne zaak moet openlijk voor de natie en het Parlement behandeld worden, en vóór dien tijd heeft hij niets dan koelheid, op zijn best stijve etiquette, aan het hof te wachten: zoo redeneert men in zekere kringen. Er is nog niets bepaald omtrent zijnen opvolger.

LONDEN 1 Dec. Eergisteren heeft H. M. audiëntie gegeven aan den nieuwen Turkschen ambassadeur, Reshid Pacha, die zijne geloofsbrieven overhandigde, aan Sarim Effendi, zijnen voorganger, die afscheid van H. M. nam, aan graaf Mandelsloh, buitengewoon gezant van den Koning van Wurtemberg, en aan don heer Garro, gezant van Mexico, welke beide hunne geloofsbrieven overhandigden, waarna H. M., na alvorens ook nog de ministers in bijzonder gehoor ontvangen te hebben, naar Windsor terug gekeerd is.

— In den Schouwburg *Drurylane*, wordt nog voortdurend elken avond eene vertooning gegeven, waarin de onlangs uit Amerika aangekomen wilde dieren eene voorname rol vervullen, en waarbij het buitengewoon vermogen van den heer Amburgh, om deze leeuwen en tijgers, zoowel door zijne oogen als door zijne ongewone krachten, in bedwang te houden, telkens van nieuws de bewondering der aanschouwers wekt. De dagbladen nu zoeken hunne lezers te vermaken, door de berigten, dat het Ministerie, zoodra het vernomen heeft, dat lord Durham voor de kust was, dadelijk den heer Amburgh naar Plymouth gezonden heeft, om zijn lordschap, als hij aan land stapte, te temmen.

— De brieven en dagbladen, door de *Inconstant*, aan boord van welk fregat lord Durham zich bevindt, medegebragt, zijn reeds ontvangen, doch behelzen verder geen nieuws uit Canada, dan dat men bij voortduring zeer bezorgd was tegen den naderenden winter en de komst der gelukzoekers uit de Vereenigde Staten, om de patriotten te helpen. Men vindt in een Canadasch blad, behalve de beschrijving van de feesten, tot afscheid van lord Durham gegeven, onder anderen, ook een artikel, geschreven in het belang der Fransche bevolking dier kolonie, waarin ten sterkste aangedrongen wordt op de noodzakelijkheid, om af te zien van alle pogingen, om Engelschen van hen te maken. Hun wensch, zegt men, om hunne eigenen wetten, taal, godsdienst en gebruiken te behouden, is de voorname reden geweest, waarom zij zich vroeger niet in den Amerikaanschen oorlog voor de onafhankelijkheid gemengd hebben; doch indien men hen nu geheel op den Engelschen voet wilde brengen, zou het oneindig verkieselijker voor hen zijn, zich als nog bij de naburige Vereenigde Staten te voegen.

— De *Morning Chronicle* beweert, dat de berigten van Calcutta, wegens het dubbelzinnig gedrag van Runjeet Singh, van allen grond ontbloot zijn; dat de gouverneur-generaal reeds in Mei een tractaat met hem gesloten heeft, waarin hij zich verbindt, om mede te werken tot de expeditie naar Cabool; en dat er geene reden is om aan zijne opregtheid te twijfelen.

— De heer D. Urquhart, voormalig secretaris van ambassade, te Konstantinopel, erkent, in eenen brief, geplaatst in den *Morning Herald* van heden, dat hij het eerste plan van het nieuwe handels-tractaat, nu met de Porte gesloten, reeds vóór dat hij in de genoemde betrekking was, gemaakt heeft; dat hij enkel met het oogmerk om hetzelve aangenomen te krijgen, in dienst van het gouvernement getreden is; dat hij hetzelve eerst aan het Turksch gouvernement, bij hetwelk het aangenomen werd, en toen aan het Engelsch gouvernement, bij hetwelk het verworpen werd, heeft aangeboden; en dat hij alleen daarom in 1834 van Konstantinopel is teruggekomen, om hetzelve hier smakelijk te maken, hetgeen hem dan eindelijk gelukt is. Hij voegt er echter bij, dat het Engelsche gouvernement zich, met goedvinden van Rusland, alleen schijnbaar gunstig voor hetzelve verklaard heeft, met oogmerk, om het bij de eerste gelegenheid weder op te geven; doch dat het klimmend belang der natie en het vaste besluit der Porte het Ministerie eindelijk genoodzaakt hebben, tot de sluiting van het tractaat over te gaan.

— Volgens berigten uit Rio Janiero tot den 28sten September, heeft het gouvernement dier provincie stellig geweigerd, eenige der vorderingen te betalen, voor de bezittingen der vreemde kooplieden, welke door de rebellen, gedurende de laatste onlusten, zijn verwoest. De daarop betrekking hebbende documenten zijn, door den consul geattesteerd, naar Rio gezonden.

Naar men te Rio wilde weten, was den heer Bouchet de Martiny, in de hoedanigheid van Fransch agent, aan boord van het schip La Dordogne, op weg naar Buenos-Ayres.

— De dagbladen van Buenos-Ayres tot den 9den September zijn gevuld met bijzonderheden, betreffende de onlangs plaats gehad hebbende revolutie te Lima. De blokkade werd door de Franschen thans strenger doorgezet. Een balandra, met suiker en een ander klein schip met koopmansgoederen geladen, waren door de Franschen genomen, naar Monte Vido opgezonden, en aldaar, onder toezigt van den Franschen consul, zoowel de ladingen als de schepen, openlijk verkocht; men zegt, dat beide ladingen Engelsch eigendom zijn.

Volgens de officiële *Gazette* van Buenos-Ayres, hadden zich bij de troepen op de grenzen, onder Corvalan, eenige detachementen Peruaansche Indianen gevoegd, met de Caciquen Carupan en Guaiquinecal aan het hoofd. Beide oorlogvoerende partijen schenen naar de bijstand der Indianen te trachten.

Volgens berigten van Bolivia, over Chili ontvangen, bevond Santa-Cruz zich den 4 Julij in La Paz en was ijverig bezig, met zijne bijzondere zaken te regelen en al het geld bij een te verzamelen, hetwelk hij bij verschillende particulieren had gedeponeerd. De zittingen van het Boliviaansche congres te Cochabamba zijn, naar men zegt, op zijn bevel, met gesloten deuren gehouden. Men mag echter van deze omstandigheid, zoowel als van het bijzonder karakter van Santa-Cruz, verwachten, dat hij er verre af is, voor zijne tegenstanders het veld te ruimen. Men wist niet, wat omtrent den generaal Millen zou besloten worden, welke voor hem de forten van Callao bezet hield, en zelfs zich in het bezit van dezelve, na de omwenteling te Lima, handhaafde, doch die generaal staat bij alle partijen zoodanig in achting, dat hij waarschijnlijk zelf de voorwaarden zal kunnen voorschrijven, wanneer hij het noodig mogt vinden, om te onderhandelen.

— Brieven en dagbladen van Demerary, tot den 13 October, geven geene zoo voordeelige beschrijving van den staat van zaken aldaar, als te voren. In eene van de vruchtbaarste streken der kolonie, hadden de vrije werklieden kennis gegeven van hun voornemen, om het werk geheel te staken en naar elders te verhuizen. De planters aldaar worden voor de rijkste en tevens meest gematigde en redelijke menschen gehouden; desniettemin heerschte er onder de zwarte bevolking de grootste ontevredenheid, het gevolg, zoo zij zeiden, van onregtvaardige straffen van boete en gevangenis, hun, voor verzuim van werk, opgelegd. Het gouvernement zou eene commissie benoemen, om de waarheid van dit voorgeven te onderzoeken, en de gouverneur, de heer Light, had eene proclamatie, geteekend, Guiana den 10 October, aan de geheele zwarte bevolking gerigt, waarin hij hun hunnen pligt voorhield, en hen opmerkzaam maakte op de voor hen rampzalige gevolgen, indien hunne meesters, door hunne nalatigheid en verzuim van het werk tot het uiterste gebragt, eenparig tot het besluit mogten komen, hen allen af te danken en andere daglooners van elders te ontbieden.

## DUITSCHLAND.

DARMSTAD 28 Nov. Heden ochtend beviel zeer voorspoedig van eenen zoon, H. K. H. de prinses Karel; deze heugelijke tijding werd door het lossen van 101 kanonschoten aangekondigd.

*Part. Corresp.* FRANKFORT 30 Nov. Gisteren was de bondsvergadering wederom bijeengekomen; de Kon. Ned. Bondsgezant, de graaf van Grunne, woonde dezelve echter niet bij, maar bevindt zich nog in den Rijngau. De tweede zoon van den graaf is, eenige weken geleden, bij de Keiz. Oostenrijksche Uhlanen, als luitenant, in dienst getreden; de jongste zoon bevindt zich nog op de kadetten school te Weenen: beide zijn dus voor de Oostenrijksche militaire dienst bestemd.

Sedert gisteren is de koude merkelijk bedaard, en het zachte weder andermaal ingevallen.

Binnen weinige dagen zal alhier een feest plaats hebben van de jagers, welke, nu vijf en twintig jaren geleden, vrijwillig zijn uitgetrokken, om Duitschland te helpen bevrijden. Dit feest zal met eene godsdienstige plegtigheid en daarna een diner gevierd worden, terwijl het eerste bataljon vrijwillige Stadtwehr aan de oude vrijwilligers een luisterrijk bal zal geven.

De beroemde zangeres Sophie Löwe wordt alhier verwacht en zal eenige gastrollen geven.

Volgens berigten uit Rome, is bij den Franschen gezant aldaar de officiële tijding ontvangen, dat de ontruiming van de Fransche troepen uit Ancona den 19 heeft plaats gehad.

De graaf van Munch Bellinghausen wordt te Weenen verwacht; wesbalve men gelooft, dat de feriën bij de Bondsvergadering beginnen zullen.

Z. M. de Koning van Wurtemburg heeft de straf van verschillende staatkundige veroordeelden gedeeltelijk verminderd, en aan anderen de vrijheid geschonken, wederom in dienst van den staat te mogen treden.

De Kon. Hanoversche bondsgezant, vrijheer von Stralenheim, zal ook gedurende de feriën, onze stad verlaten.

## FRANKRIJK.

*Part. Corresp.* PARIJS 1 Dec. Men verzekert, dat de regering, door middel van den telegraaf, berigten van het hoogste gewigt heeft ontvangen; namelijk de bevestiging van het ontslag van den generaal Espartero, en de onafhankelijkheidsverklaring van de provincie Katalonië, welke den 26 November te Barcelona zoude hebben plaats gehad.

PARIJS 1 Dec. Dezen morgen, ten half twaalf ure, hebben lord Granville, Engelsch gezant bij het hof der Tuileriën, en de heer Lehon, Belgisch gezant, eene zeer lange bijeenkomst aan het Ministerie van Buitenlandsche zaken met den graaf Molé gehad.

— Een buitengewone koerier is dezen morgen van Parijs naar St. Petersburg vertrokken, met dépêches, welke tot de Hollandsch-Belgische questie betrekking hebben.

— Eene correspondentie uit Algiers wederspreekt de geruchten, welke omtrent den dood van Abd-El-Kader in omloop waren, en meldt tevens, dat de maarschalk Valée van dit Arabisch opperhoofd eenen brief zoude ontvangen hebben, waarin hij zijne spoedige terugkomst te Medah aankondigt, terwijl hij nog steeds het beleg van Ain-Madi blijft voortzetten.

— Volgens statistieke opgaven, telt men in Frankrijk 192,000 bedelaars, hetgeen op de geheele bevolking eene verhouding geeft van 1 tot 69.

BAYONNE 26 Nov. Volgens eenen brief uit Azcoitia, d.d. 24, is de kolonel Ibero, met een veertigtal soldaten van het 5de bataljon van Guipuzcoa, in het Christino's kantonnement van Loyolo gevallen, alwaar zich een bataljon van het regement van Gironer bevond, en heeft zich meester gemaakt van den bevelhebber Don Ventura Tomas, dien zij krijgsgevangen naar het hoofdkwartier van Andoain hebben overgebragt. Don Carlos heeft den kolonel Ibero het kruis van de St. Ferdinands-orde van de eerste klasse, als bewijs van tevredenheid over deze daad, aangeboden.

## SPANJE.

MADRID 24 Nov. Onze gewone *Madridsche Correspondentie* bevat het volgende:

« Er is nog niets naders bekend, omtrent het zamenstellen van een nieuw ministerie. De gebeurtenissen te Sevilla, die de snelste maatregelen vereischen, hebben alhier eenige verwikkelingen te weeg gebragt. Men zegt, dat de raad, die gisteren avond gehouden is, was zamengesteld uit de heeren Isturitz, Calatrava, Mendizabal, en den hertog de Frias; het schijnt,

---

Nu werd de baan zijns levens door eene heldere zon bestraald. Hij toonde nu meer levendigheid, meer opgeruimdheid en bijzonder meer zelfvertrouwen. Hij sprak vrij en moedig over zijne uitzigten, omtrent alles, wat reeds voor hem gegrondvest was, en hetgeen het geluk reeds voor hem gedaan had. Omtrent mij, kwam daarbij niets meer in aanmerking; doch ik wist al te wel de fijnheid van zijn gevoel te eerbiedigen, hetwelk mij deed beseffen, dat ijdele woorden en pligtplegingen bij de vriendschap niet te pas komen.

Eenmaal verzocht hij mij hem in het huis van een' voornaam persoon, dien ik, als een oud vriend mijns vaders somwijlen bezocht, toegang te verschaffen. Deze ambtenaar had twee dochters. De eene, ELISE genaamd, was jong, schoon, levendig en talentvol; de andere was ouder, misschien niet schoon, en ging, helaas kreupel! Sinds lang voelde ik eene innige neiging voor ELISE, en had reeds toebereidselen gemaakt om haar mijn hof te maken. Mijn goede vriend echter overtuigde mij spoedig, dat de hinkende zuster, op duizenderlei gronden meer met mijne individualiteit overeen kwam. Ik was in het minst niet gewoon tegen zijne gevoelens twijfelingen of gronden in te brengen; ik moest hem gelooven en gelijk geven. En zoo wijdde ik mijne hulde, op eene bescheiden wijze aan de lieve ANTOINETTE, die mij niet zonder verbazing en met merkbare teekenen van dankbaarheid ontving. LOUIS wist de hand van ELISE te verwerven. Ik verzocht om de hand van ANTOINETTE en verkreeg dezelve ook. Onze bruiloften werden op éénen dag gevierd. Wij gaven een bal, waarop de jonge vrouw van mijnen goeden vriend, door haren smaak en hare bewonderenswaardige bevalligheid uitblonk; mijne vrouw verwijderde zich vroegtijdig in hare kamer, niet zonder over hare lotsbeschikking, waardoor haar de dans verboden werd, tranen te storten.

Mijn schoonvader stierf. Hij liet mijner vrouw, die hem in de groote wereld weinig aangenaam had gegeven, niet meer na, dan hij volgens de wet verpligt was; terwijl mijne schoone behuwdzuster rijkelijk begiftigd werd. Later stierf eene onzer tantes, waarop wij, wijl zij zeer rijk was, zeer hadden gerekend. Deze ook had een weinig gelinkt, en dus een' heimelijken haat gekoesterd tegen alles, wat haar haar gebrek onder de oogen bragt; derhalve vermaakte zij mijner vrouw — niets, en benoemde de gemalin van LOUIS tot hare universele erfgename.

Bij deze gelegenheid toonde de vriendschap van LOUIS tot mij zich in den vollen glans van zijn goed en gevoelvol hart. Hij zelf deelde ons het testament van de tante mede, en schilderde met zoo veel welsprekendheid de onregtvaardigheid van de oude vrouw en zijne innige deelneming, dat wij er tot weenens toe door getroffen waren. Maar toen hij heen ging vergat hij niet op het toilet van mijne vrouw eene *bonbonnière* achter te laten, welke met paarlen omzet, en met fijne borstsuiker gevuld was, en zonder tegenspraak een geschenk was te noemen, zoo smaakvol als men immer kon bedenken.

Nu bleef mij nog het uitzigt op het vermogen mijns vaders over; doch toen ik op een' duisteren avond het treurige berigt van zijne gevaarlijke krankheid vernam, ijlde ik, zoo als zich dit natuurlijk laat beseffen, naar hem toe. De goede grijsaard was reeds op het punt, den doodsnik te geven, toen hij mij ontwaarde. Hij verzamelde nog een oogenblik zijne uitgeputte krachten, om mij aan zijn brekend hart te drukken, en heete tranen, de laatste, welke hij te plengen had, parelden over zijne verbleekte wangen. « Mijn zoon, mijn zoon, » stamelde hij: « mijn zoon, vergeef mij. » Ik waande, dat dit smeeken om vergeving, de verwijtingen betrof, welke hij mij van tijd tot tijd in den loop zijns levens gedaan had, en ik trachtte hem gerust te stellen, door de betuiging, dat ik, als de altijd schuldige, die verwijten, welke hem door zijn' vaderlijken pligt bevolen werden, wel verdiend had.

Na zijn verscheiden verwierf ik echter eene andere verklaring van de laatste woorden des stervenden. Mijn vader had, namelijk, zijn vermogen in kan het moeijelijk van zichzelven verkrijgen om dezen weg bevindt, Als hartstogtelijk en wanhopend speler was hij volslagen ten gronde gegaan. Om echter als grijsaard, op den voet, welken hij gewoon was, voort te leven, had hij geld tegen zware renten opgenomen: en, toen wij alles nagezien en opgemaakt hadden, bleek het duidelijk, dat mijne erfenis in schulden bestond.

Alle regtsgeleerden rieden mij aan, mij niet tot erfgenaam te verklaren: ik kon echter niet van mij verkrijgen, dien smaad op de nagedachtenis mijns vaders te werpen: mijne vrouw was volmaakt van mijn gevoelen: en zoo verkochten wij ons klein eigendom, om de schuldeischers te bevredigen.

Gedurende deze treurige omstandigheden, maakte mijn vriend LOUIS schitterende vorderingen in zijne loopbaan. Hij was kortelings tot afgevaardigde benoemd, en verkreeg bij zijne eerste intrede in de kamer een belangrijk overwigt. Hij was werkzaam, bekend met zaken, en niet zonder invloed. De *oppositie* begon hem te duchten, het *centrum* vatte moed, zoodra hij het spreekgestoelte betrad. Men sprak reeds in stilte, om hem eene generale directie, of wel een ministerie toe te vertrouwen. Ik verblijdde mij hartelijk, toen ik dit vernam, en kon ook wel tot mij zelven zeggen, dat nu het oogenblik gekomen was, om van zijne bestendige vriendschap op eene of andere wijze eenigen bijstand te verwachten. Ik vervoegde mij eerst bij mijne schoonzuster, zijne gemalin; maar zij was van een aantal voorname jongeheeren omringd, die zich zoo ijverig om haar heendrongen, dat het mij onmogelijk was gehoor bij haar te vinden. Ik zocht dan mijn' LOUIS op, en deze trouwe vriend kwam mij met de voorendste hartelijkheid tegen. « Ik ken uw ongeluk, » zeide hij; « Ik weet, wat gij noodig hebt. Ik moet iemand hebben, dien ik vertrouwen kan; die mijne denkbeelden rangschikt en tot een geheel brengt; wilt gij die aanstelling aannemen? » Het valt ligt te begrijpen, dat ik het voorstel met innige vreugde aanvaardde. Nog denzelfden dag werd mij een geheim werkkamertje aangewezen, en LOUIS zelf kwam langs een' achtertrap tot mij, om mij eenige opmerkingen en aanteekeningen mede te deelen, uit welke ik een lang betoog zamenstelde. Twee dagen later had ik het onbeschrijfelijk genoegen mijn stuk woordelijk in den *Moniteur* te vinden, en te vernemen, dat LOUIS er de orde van het legioen van eer voor bekomen had. Een weinig tijds daarna, verwierf hij, voor mijne redevoering over de Emigranten, den titel van staatsraad, en voor mijne redevoering over de rente, werd hij secretaris-generaal, bij het ministerie van financiën.

Deze zijne zegepralen waren altijd ook de mijne, en ik mag dankbaar en gelukkig getuigen, dat mijn LOUIS, ondanks zijne hooge waardigheden, niet trotsch omtrent mij is geworden. Wanneer hij in mijn kabinetje komt, vergeet hij nimmer mij welwillend de hand te drukken: wanneer hij mij op de trappen ontmoet, knikt hij mij vriendschappelijk toe: wanneer wij op straat elkander tegenkomen, herkent hij mij dikwijls. Ook toont hij mij, door de onregelmatige betaling, en het dikwijls achterblijven, van mijne kleine wedde, dat hij mij niet onder de gewone ambtenaren rangschikt.

laatste het ministerie niet wil verlaten, alvorens zijne fortuin hersteld te hebben.»

Het gerucht verspreidt zich, dat Espartero een manifest zou hebben uitgevaardigd, waarin hij verlangt, dat het tegenwoordige ministerie in functie zal blijven.

Het schijnt, dat de Carlisten, die zich te Calatayud bevinden, de plaats hebben tegen gehouden, waaraan men dus ook het achter blijven van den Arragon toeschrijft.

Uit Valencia ontvangt men zoo even de tijding, dat den 17, op bevel den generaal en chef van het leger van het centrum, 11 Carlisten te Vallecerd, in Represaille, van 11 Christinos soldaten, die, op bevel van ... zijn dood geschooten.

Cabrera heeft zich met 8 bataljons en 500 man kavallerie, in allerijl van Montfort naar Carinena begeven, zonder twijfel, met het voornemen, waarschijnlijk, eene der divisiën van Ayerbe of van den generaal en chef aan te vallen.

Volgens eenen brief uit Cuidad Real, d.d. 16, is de chef Palillos in de nabijheid van Ballestero, geslagen. Den 14 hebben 200 Carlistische kavallerie en 50 man voetvolk eene nederlaag geleden, door den bevelhebber van Fernamballero; de Carlisten hebben eene menigte dooden en gekwetsten achter gelaten.

Men had zich gevleid, dat de rust te Sevilla wederom was hersteld; men heeft zich aldaar den 15 eene gouvernementale Junta gevormd, bestaande uit den generaal Cordova, president, Narvaez, vice-president, Don ... Alvarezez, afgevaardigde, José Gutierrez, alcade van de Ayuntamiento, Don Antonio Ulloa, scheepskapitein, en Antonio Tovar, kolonel. De generaal Cordova heeft zich aan het hoofd der beweging gesteld, en is tot kapitein-generaal van de provincie benoemd. Hij heeft bij die gelegenheid eene proclamatie uitgevaardigd.

Nadat de Kamer der gedeputeerden, met eenparigheid van stemmen, het voorstel van den generaal Saone had aangenomen, heeft zij eene geheime zitting gehouden; men verwoedt, dat dezelve tot de gebeurtenissen van Sevilla betrekking heeft.

*Van eenen anderen Correspondent.* MADRID 24 Nov. De zaken worden hier tot dag ingewikkelder. De hertog de Frias heeft zijn ontslag ingediend, hetwelk aangenomen is. De gebeurtenissen van Andaluzië hebben alhier eenen diepen indruk gemaakt. Terwijl Cabrera voortgaat met de krijgsgevangenen te fusilleren, handelt de generaal van Halen in represaille; ... vraagt hij om hulp, die hem echter niet toegezonden wordt.

ESTELLA 23 Nov. De generaal Marotto bevindt zich, met deszelfs infanterie in de vallei van Echauri, terwijl hij Belascoain bezet houdt. De brug ... in Arragon is wederom geheel hersteld. De kavallerie bevindt zich in de dorpen van Lugui, Morentin en meer andere. Men verwacht eene beweging op La Ribera, en zegt, dat de generaal Espartero er eene ... rigting van Arragon heeft gemaakt, doch men gelooft, dat hij zich verder dan Calahorra of Tudela zal begeven. Don Carlos heeft het ... uitgevaardigd, waarbij de provinciale Ayuntamientos, wederom worden hersteld.

— Indien de generaal Narvaez zich met Cordova vereenigt, en het vicepresidentschap der revolutionaire Junta van Sevilla aanvaardt, dan is alles verloren. Men gelooft niet, dat Cordova het Koninklijk bevel zal gehoorzamen, waarbij hij gelast wordt zijn bevelhebberschap neder te leggen.

— De zittingen van de Cortes en den Senaat zijn zeer onstuimig; het schijnt eene onmogelijkheid te zijn, om een Ministerie te kunnen zamenstellen, voor en aleer men den afloop der gebeurtenissen te Sevilla zal kennen.

## STADSNIEUWS.

De Crimineele Regtbank in Holland heeft, op 3 Dec. 1838, Gerrit van ... schuldig verklaard aan gequalificeerde poging tot diefstal, door middel van inklimming, in een bewoond huis gepleegd, na reeds wegens misdaad zijn veroordeeld geweest, en hem dienvolgens veroordeeld tot 8 jaren confinement in een rasp- of tuchthuis, na alvorens te Amsterdam, op een schavot aan den strop om den hals, aan de galg vastgemaakt, te zijn gegeeseld en gebrandmerkt, met condemnatie in de kosten van het regtsgeding.

GETROUWD. 29 Nov. C. Muller en I. de Clercq.

BEVALLEN. 30 Nov. M. F. Engelman, geb. Bia, D. — 2 Dec. A. E. Kameringer, geb. Bette, Z.

OVERLEDEN. 26 Nov. J. Neeger, 90 j. — 29 Nov. J. Jonker, 66 j. — 30 Nov. M. Vos, geb. van der Heijden, 48 j. — Te *Nijkerk*, op de *Veluwe*, 28 Nov., A. Hamsing, wed. H. Smithuijsen, 76 j.

## Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 3 December, 4½ ure.

| OMSCHRIJVING DER EFFECTEN. | volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels. van | tot | gebleven | volgens de Effecten-Societeit. laagste | hoogste | gebleven. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| NEDERL. ... Werkelijke Schuld ... a 2½ | 64 | ⅛ | ⅛ | 64 1/16 | 7/16 | 1/16 |
| Dito ... » 5 | 100½ | 101 | 100¾ | 100⅝ | ¾ | ¾ |
| Uitgestelde dito ... » | ⅞ | 15/16 | 57/64 | 59/64 | » | » |
| Kansbiljetten ... f | 24 | ⅛ | 5/16 | 24⅛ | ⅜ | ⅛ |
| Amortisatie-Syndic. » 4½ | 94¾ | 95½ | 95 | 95 | ¼ | 95 |
| Dito ... » 3½ | 78¾ | 79½ | 79 | 79 | ¼ | 79 |
| Handel-Maatschappij » 4½ | 175½ | 176½ | 175¾ | 175¾ | 176¼ | 175¾ |
| Nieuwe dito ... » 4½ | 101¼ | ¾ | ½ | » | » | » |
| Nieuwe dito 1837. » 4½ | » | » | » | » | » | » |
| Entrepôt-Dok ... » 4½ | » | » | » | » | » | » |
| Oost-Ind. Leening .. » 4 | » | » | » | » | » | » |
| Dito ... » 5 | 99 | ¼ | ⅛ | 99⅛ | » | » |
| Aandeelen Kansp. .. » 4 | » | » | » | » | » | » |
| Spoorweg Haarlem. » | » | » | » | » | » | » |
| Aand. Rijn-Spoorw. .. » 4½ | 103¼ | 104 | 103⅝ | 103½ | ¾ | » |
| FRANKR. ... Inschrijving G. B. ... » 3 | 81¾ | 82¼ | 82 | 82 | » | » |
| ENGELAND .. Dito ... » 3 | » | » | » | » | » | » |
| SPANJE ... Leening *Ardoin's* ... » 5 | 16¼ | ¾ | ½ | 16 7/16 | 9/16 | ½ |
| Dito onbep. Stukk. » 5 | » | » | » | 15½ | » | » |
| Passive ... » | » | » | » | » | » | » |
| Deferred ... » | » | » | » | » | » | » |
| Fransche Uitgestelde » | » | » | » | » | » | » |
| Engelsche dito ... » | » | » | » | » | » | » |
| PORTUGAL. Oblig. te Londen ... » 3 | » | » | » | » | » | » |
| NAPELS ... Certific. bij *L. & R.* » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Dito *Falc. & Co.* .. » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Dito te Londen ... » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Aandeelen *Tavoliere* » 3½ | » | » | » | » | » | » |
| Dito te Parijs ... » 3½ | » | » | » | » | » | » |
| RUSLAND ... *H.&C.* 1798, 1816. » 5 | 105¼ | ¾ | ½ | 105½ | » | » |
| Dito 1828, 1829. » 5 | 105½ | ¾ | ⅝ | 105⅝ | » | » |
| Dito 1831, 1833. » 5 | 97½ | 98 | 97¾ | 97¾ | » | » |
| Oblig. te Londen ... » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Dito te Hamburg ... » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Inschr in Assign. ... » 6 | » | » | » | » | » | » |
| Certific. van dito ... » 6 | 69¼ | ½ | ⅜ | 69⅜ | 7/16 | » |
| POLEN ... Aandeelen à fl. 300. » f | 120½ | 121½ | 121⅛ | 121⅛ | » | » |
| Dito à fl. 500. » » | 138½ | 139½ | 139 | 139 | » | » |
| PRUISSEN .. Dito R. 50. » » | 121½ | 122½ | 122 | 122 | » | » |
| Neg. Londen 1830. .. » 4 | » | » | » | » | » | » |
| OOSTENR. .. Aandeelen à fl. 100. » f | » | » | » | » | » | » |
| Dito à fl. 250. » » | » | » | » | » | » | » |
| Metaliek ... » 5 | 103¼ | ¾ | 11/16 | 103½ | 11/16 | » |
| Dito ... » 3 | » | » | » | » | » | » |
| Dito ... » 2½ | » | » | » | » | » | » |
| Dito te Londen .. » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Weenerb. *Goll & Co.* .. » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Dito ... » 4 | » | » | » | » | » | » |
| N. Ween. Aand. fl. 500 » f | » | » | » | » | » | » |
| DENEMARK. Oblig. te Londen ... » 3 | 78¼ | ¾ | ⅝ | 78 | ½ | 78 |
| BRAZILIE .. Dito dito ... » 5 | » | » | » | » | » | » |
| LOUISIANA. *Hope & Comp.* ... » 5 | » | » | » | » | » | » |
| DARMSTADT Aand. bij loting ... » f | » | » | » | » | » | » |

## BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 3 December, 1838.

De handel in Integralen en Kansbilletten was ook heden weder zeer geanimeerd; echter waren de fluctuatiën minder talrijk dan gisteren, en konden zij zich, daar er zich, zoowel tot realisatie, als tot arbitrage, voor Engelsche rekening vele verkoopers vertoonden, niettegenstaande er voor binnenlandsche rekening zich vele koopers opdeden, niet op hun verhoogd standpunt van gisteren handhaven, en zijn dezelve, even als overige Hollandsche Fondsen, weder eenigzins in prijs teruggegaan.

Aandeelen Handel-Maatschappij varieerden, bij veel affaire, tusschen 176¼ en 175¾, en blijven ten slotte 175¾. Aandeelen Rijn-Spoorweg, bij eenigen handel, mede iets lager.

De aandacht der beurs geheel op de Binnenlandsche Fondsen gevestigd zijnde, ging in vreemde weinig om; eenige waren iets flaauwer, andere iets williger dan ll. Zaturdag.

Columbia 2de Leening, à £ 100. 17, ⅛. Coupon Ardoins Nov. 1837, Mei en Nov. 1838, 9⅞.

*Koers van het Geld.* Beleening 3½. Prolongatie 4. Wissel-Disconto 2½ pCt.

*Prijzen ten 5 Ure:* Integralen 54 1/16 à ⅛. Kansb. f 24⅛. Handel-Maatschappij 175¾. Ardoins à £ 85. 16½.

## EFFECTEN-SOCIETEIT.

AMSTERDAM 2 December, ten 5 ure.

Certific. Werk. Schuld 2½ pCt. 53⅞, 54, ⅛, 54, ¼, ⅛, ⅜, ½, ⅝, ¾, ⅞, ¾, ⅝.
Kansbilletten f 23⅞, 24⅛, 25, 24⅞, ¾, ⅞.
Uitgestelde 59/64.
Certific. Werk. Schuld 5 pCt. 101½.
O. I. Leening 5 pCt. 99⅛.
Aandeelen Rijn-Spoorweg 4 pCt. 104.
Handel-Maatschappij 4½ pCt. 176, ¼, ⅜, ½, ¾, 177, 176¾, ½, ¾, 177, 176⅞, ¾, ½, ⅜, ¼, ⅛.
Ardoins à £ 85 16½.

De gunstige stemming, waarin gisteren de markt in Hollandsche Fondsen bleef, heeft zich heden niet alleen goed gehandhaafd, maar is door eene bedniedende rijzing gevolgd. In Integralen vertoonden zich dadelijk eenige koopers à 53⅞; het voortzetten dezer inkoopen deed dezelve, na talrijke fluctuatiën, tot 54⅞ stijgen; evenwel blijven dezelve weder 54⅝. In Kansbilletten was mede veel vraag, waardoor ook daarvan de koers zich aanmerkelijk heeft verbeterd.

In Aand. Handel-Maatschappij was de omzet mede vrij geanimeerd; geopend op 176, klom de prijs tot 177, en blijft, na vele variatie, daar zich daarin eenige verkoopers op dien verhoogden koers vertoonden, weder 176¼. Alle overige binnenlandsche Fondsen, ook Aand. Rijn-Spoorweg, vonden tot verhoogden koers koopers.

In vreemde Fondsen ging, uitgezonderd een enkel postje Ardoins, niets om.

## FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN 30 November.

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Consols op tijd. | 3 pCt. | 93⅞ à 94. | Spanj. Ard. m.c. | 5 pCt. | 16½ à ¾. |
| dito kontant. | 3 » | 93⅝ à ¾. | Passive | » | 3¾ à ⅞. |
| Gereduceerde | 3 » | 93. | Deferred | » | 7 à ⅛. |
| Bank | » | 202½. | Portugal | 5 » | 29¾ à 30¼. |
| Exchequer Bills | » | 64 à 66. | dito | 3 » | 19¾ à 20¼. |
| Brazilie | 5 » | 76¾ à 77¼. | dito | 5 » | 72⅛. |
| Buenos-Ayres | 6 » | 17½. | Holland | 2½ » | 53⅝ à ⅞. |
| Chili | 6 » | 25½. | dito | 5 » | 100 à ¼. |
| Columbia 1e L. | 6 » | 23⅛. | dito O. I. | 5 » | 98½ à ½. |
| dito 2e » | 6 » | 25½ à 26. | Denemarken | 3 » | 74 à ¼. |
| Mexico | 6 » | 23 à ½. | Rusland | 5 » | 111¼ à ¾. |
| Peru | 6 » | 16 à 18. | | | |

De handel ter beurze was heden zeer levendig, evenwel waren Engelsche Fondsen iets flaauwer; Consols blijven op tijd 94 verkoopers, en kontant 93⅝ à ¾. In vreemde Fondsen was het verrekendag, waardoor ook daarin veel handel was, doch waren zoowel Hollandsche, Spaansche en Portugesche tot lager koers aangeboden, waartoe ook voornamelijk, behalve de rescontre, eenige meerdere schaarschte van geld medewerkte; bijzonder zijn echter Brazilianen in prijs terug gegaan, ten gevolge van berigten uit Rio-Janeiro van 27 Sept. ll., dat door den minister van finantiën aan de kamer een crediet van 4,600 contos was aangevraagd, waarop de Braziliaansche Fondsen aldaar 4½ pCt. gedaald waren; er was veel vraag naar geld, de Wissel op Londen was 27½ à ¾. In overige Zuid-Amerikaansche weinig variatie. Wisselk. Amst. 3/m 12.3¾, k. 12.1½ à 2. Rotterd. 3/m 12.4.

PARIJS, 1 December.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Inschr. op ult. | 5 pCt. | 110.30. | Spanj. Ardoin. | 5 pCt. | 17⅛. |
| ditokontant. | 5 » | 110.25. | Napels, *Falcon.* | 5 » | 101.85. |
| dito op ult. | 3 » | 81.70. | Haïti | fr. | 410. |
| ditokontant. | 3 » | 81.55. | Bank bij Lafitte | fr. | 1145. |
| Bank-Actiën | | 2730. | | | |

De liquidatie was heden belangrijker, dan men zulks gedacht had; in het begin der beurs waren 3 pCt. gevraagd à 81.65, doch blijven in liquidatie weder 81.45; 5 pCt. gingen van 110.45 terug tot 110.15. Van vreemde Fondsen waren Ardoins ¼ lager. Na de beurs: 3 pCt. op ult. 81.65. Wisselk. Amst. 1/m 57 3/16, 3/m 57 7/16.

ANTWERPEN, 2 December.

Ardoins werden heden in den beginne à 16 7/16 verhandeld, doch, ten gevolge van het lager merk van Parijs, gingen dezelve, bij tamelijk veel affaire, terug tot 16¼, en blijven 16¼, 5/16 g. op morgen. In overige Fondsen was geen handel.

BRUSSEL, 2 December.

Ardoins waren heden nagenoeg zonder handel 16¼ g., ⅜ p. Premie 1/m 16⅜ d. 1; de koers blijft kontant 16 5/16 g., ⅜ p.

BERLIJN, 28 November.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Pruiss. Leen. | 4 pCt. | 102⅔. | Pol. Lot. fl. 500 | pCt. | 78. |
| Loten dito | » | 68½. | dito 300 | » | 67⅞. |
| Metaliek | 5 » | 109¾. | Holland | 2½ » | 51½. |
| dito | 3 » | 83. | Napels, *Falcon.* | 5 » | 94. |
| Rusl. Londen | 5 » | 112. | Denemarken | 3 » | 74½. |
| dito Hamb. | 5 » | 108¼. | Loten fl. 500 | » | 136. |
| dito 1831 en 33 | 5 » | 103. | Bank-Actiën | | 1016. |

Uitgezonderd in Pruissische, was er heden in Fondsen weinig handel of variatie.

FRANKFORT A/M, 30 November.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Metaliek | 5 pCt. | 106½. | Pol. Lot. fl. 500 | » | 78⅛. |
| dito | 3 » | 80⅛. | dito 300 | » | 67⅞. |
| Bank-Actiën | f | 1788. | Holland | 2½ pCt. | 52⅜. |
| Loten fl. 500 | » | 133¼. | Spanj. Ard. | 5 » | 4¼ |
| Darmst. Lot. | » | 62. | Taunusbahn | f | 263¼. |

Ten gevolge van den feestdag werd er heden geene beurs gehouden; in de Effectensocieteit was eenige handel in Integralen, welke op het lager merk van Amsterdam iets in prijs zijn terug gegaan.

HAMBURG, 30 November.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Metaliek | 5 pCt. | 106. | Pol. Lot. fl. 500 | » | 155¼. |
| dito | 3 » | 80. | dito 300 | » | 136. |
| Bank-Actiën | » | 1470. | Holland | 2½ » | 52. |
| Loten fl. 500 | » | 132½. | dito | 5 » | 99 |
| Rusl. Hamb. | 5 » | 102½. | Denemarken | 3 pCt. | 71¼. |
| dito te Lond. | 5 » | 108⅝. | | | |
| dito 1831 en 33 | 5 » | 97⅛. | | | |

Wisselk. Amst. k. 35.90, 2/m 36.10. Parijs 2/m 189¾. Petersburg 2/m 9¾. Berlijn 2/m 152¼. Weenen 6/w 149¾.

RIGA 22 Nov. Wisselk. Amst. 3/m 56¾. Hamburg 3/m 10⅛. Londen 3/m 11 5/16.

ST. PETERSBURG 20 Nov. Wisselk. Amst. 3/m 55¾, 56. Londen 3/m 11 3/10. Hamburg 3/m 10. Parijs 3/m 116¾.

WEENEN, 26 November.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Metaliek | 5 pCt. | 107⅛. | Bank-Actiën | » | 1506⅕. |
| dito | 4 » | 100 9/32. | Loten fl. 500 | » | 133¾. |
| dito | 3 » | 81. | | | |

## WISSELKOERSEN. 3 Decembre 1838.

| | Geld. | Papier. | | Geld. | Papier. |
|---|---|---|---|---|---|
| Hamburg kort | | 35¾ | Lissabon 3/m | 42¾ | |
| » 2/m | 35½ | | PortaPort » | 42¾ | |
| Parijs kort | 57 1/16 | | Genua 2/m | 46 | |
| » 2/m | 56 11/16 | | Livorno » | 39⅛ | |
| Bordeaux kort | 57 1/16 | | Napels » | 80 | |
| » 2/m | 56½ | | Petersb. » | 10⅞ | |
| Madrid 3/m | | 102 | Weenen 6/w | | 36 1/16 |
| Cadix » | 103 | | Augsburg » | 35⅞ | |
| Sevilie » | 101 | | Frankfort » | 36⅛ | |
| Bilbao 2/m | 100½ | | Rotterdam | pCt. | |

## GRANENMARKT.

3 December.

*Tarwe* ter verzending bij belangrijke partijen tot merkelijk hoogere prijzen met graagte gekocht: 131 ℔ witbonte Poolsche f 430; 131 ℔ bonte Poolsche f 427; 129, 130 ℔ dito f 425; 128 ℔ dito f 425; 129 ℔ dito f 420; 127 ℔ dito f 410; 129 ℔ mindere dito f 419; 126 ℔ dito f 395; 128 ℔ roodbonte Koningsberger f 388; 126 ℔ roode dito f 382; 129 ℔ roode Silesische f 405; 129 ℔ Brunswijker f 405; 127 ℔ dito f 380; 133 ℔ Rostokker f 415; 122 ℔ Odessa f 325; 124 ℔ dito f 340; 129 ℔ Norder f 380; 130 ℔ bonte Poolsche f 415; 126 ℔ witbonte dito f 400; 130 ℔ bonte f 410 in Entrepôt; 130 ℔ witbonte Poolsche f 420; 127 ℔ witbonte Koningsberger f 405; 122 o. bonte Vriessche f 352, 360; 130, 131, 132 ℔ Groninger Zand f 390; 123 ℔ dito f 340; 130 ℔ Wismar f 395; 127 ℔ Vriessche f 375 in consumtie.

*Rogge* met minder handel tot iets betere prijzen: 118 ℔ Pruissische f 226 in Entrepôt; 123 ℔ drooge Pruissische f 240; 118 ℔ o. dito f 230; 119 ℔ Koersche f 235; 116 ℔ verbroeide Odessa f 200; 123 ℔ Brabandsche f 247; 121 ℔ o. Pruissische f 240 in consumtie.

*Garst* prijshoudend: 102 ℔ puike Oldammer Winter f 172; 102, 103 ℔ dito Zomer f 154, 156; 101 ℔ n. dito Zomer f 150.

*Haver* wel zoo aangenaam: 87, 89, 90, 91, 98 ℔ fijne f 115, 117, 118, 119, 120; 85, 86 ℔ dito f 113, 116.

*Boekweit* door de heropende vaart en daardoor vernieuwden aanvoer slap en wederom merkelijk lager afgegeven, alleen verkocht: 115 ℔ Vriessche f 182, terwijl 117 ℔ Amersf. in zakken voor f 190 te vergeefs werd gelaten.

*Koolzaad* in één doen. Elve £vl. 56½.

*Lijnzaad* bij vorige verkoopen f 10 lager. 114 ℔ Azof f 285.

*Raapolie* Ordinair f 30¼. Vliegend f 38½ à 38. P°. Dec. f 37½ à 37. P°. Mei 1839. f 40 à 39½. P°. Sept. en Oct. f 37 geboden.

*Lijnolie* Ordinair f 30¼. Vliegend f 29 à 29½.

*Hennepolie* Ordinair f 37.

*Raapkoeken* pr. 1,040 st. f 68 à 72. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. f 8 à 10½.

## SCHEEPVAART EN HANDEL.

### Scheepstijdingen.

Gepraaid 20 Nov. bij Lézard: Prinses Marianna, Kapt. Schot, v. Rotterdam, en den 13 Oct. op 11° Z. br. en 27° W. l.: Japan, Kapt. Willers, v. Amsterdam, beide n. Batavia.

— 20 Nov. bij Lézard: Batavia, Kapt. Pronk, Rotterdam n. Batavia.

Den 2 Dec. is bij Calandsoog gestrand, de Engelsche brik Experiment, Kapt. Blok, v. Londen n. Hartlepool; de equipagie is gered; men zou trachten zooveel mogelijk het tuig te bergen, doch het schip zal weg zijn.

Kapt. Scholtey, v. Noirmontier te Cowes binnengeloopen, meldt, eene Hollandsche smak bij Portland-hill te hebben zien verongelukken.

Het schip Clara, Kapt. Riddell, v. Rotterdam te Hull (in 24 uren) aangekomen, is bij de Humber-Dock Basyn tegen het oost hoofd gezwaaid, en heeft daarbij schade aan het roer bekomen.

Het schip Eduard, Kapt. Krentzien, v. Bordeaux n. Antwerpen, is den 27 Nov., met verlies van boot, zeilen, enz., te Dartmouth binnengeloopen.

Het schip Blenheim, Kapt. Spence, v. Batavia, is den 28 Nov. lek en met verlies van zeilen te Plymouth binnengeloopen.

Het schip Barbara Catharina, Kapt. Scholtey, v. Noirmontier n. Antwerpen, is den 28sten, en Christina, Kapt. Ojenaga, v. Bilbao n. Amsterdam, den 29 Nov. te Cowes binnengeloopen. De eerste met verlies van zeilen.

De schepen die Gute Hoffnung, Kapt. K. H. Noorman, v. Christiansand n. Emden, en Lambert, Kapt. C. W. Lindeboom, v. Riga n. Halte, zijn beide, wegens ijsgang, den 29 Nov. te Delfzijl binnengeloopen; de laatste met schade; ook was aldaar de rivier vol drijfijs.

Van het schip de 3 Gebroeders, Kapt. Reintz, v. Amsterdam n. Lubeck, in Oct. vertrokken, was den 28 Nov. te Rendsburg nog niets vernomen.

PILLAU 23 Nov. De haven zit met ijs vast, doch het diep was dien middag weder vrij van ijs.

STETTIN 26 Nov. De scheepvaart is, wegens het ijs, geheel gestremd.

Van Bremerhaven wordt van den 27 en 28 Nov. gemeld, dat de Wezer, benevens het vaarwater, zich vol drijfijs bevonden.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 2 Dec. Z. W. — D. Steenveld, Anna Maria, Suriname. A. de Boer, Aurora, Livorno. T. Hendriksen, Noisomheden, Bilbao. W. K. Kok, Hoop, Bayonne. J. K. Bolhuis, Roelfina, Cardif. O. Smith, Stedfast, Londen. A. M. Stegenga, 2 Jongvrouwen, dito. G. J. Nieuwland, Hoop, dito. H. J. Schuring, Zwaantina, Sunderland. W. Carsyns, Hope, dito. T. Smaal, Gazelle, Newcastle. Cornforth, Hunter, dito. W. D. Dekker, Alida, Burnham. Nog eene Noordsche brik v. Venetië, de naam onbekend.

VLIE 27 Nov. Z. O. en vorst. — J. E. Schultz, Courier, Engeland. — 28, 29 en 30 Niets.

TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

HELVOET 2 Dec. Z. W. — J. Coutard, Rotterdam (S), Hâvre. J. Mayor, Attwood (S), Londen. G. Broeck, Lijnbaan, dito. — Gisteren nog: T. Tucken, Wilhelmina Charlotta, Port-au-Prince. J. B. Rose, Mathilde, Baltimore. J. Ewer, Toinette, Boston. R. J. Kranenburg, Venilia, Lissabon. A. G. van Berkel, Jonge Alida, dito. G. G. Boon, Alida Giezen, Marennes. J. G. Schrader, Jonge Harm, dito. E. Perre, l'Estafette (S), Duinkerken. P. le Page, Admiraal Windham, Guernsey. L. J. Gort, Onderneming, Cardif. W. Patrick, Gipsen, Hull. J. King, Rosette, dito. W. Bouch, Sea Horse (S), dito.

BRIELLE 2 Dec. Z. W. — Gisteren nog: K. K. Hagedoorn, Maria Anna, St. Ubes, is na visitatie van de quarantaine ontslagen. L. J. Pinksterboer, Goede Hoop, Cardif.

MAASSLUIS 2 Dec. Z. W. — Niets.

ANTWERPEN 1 Dec. Böhner, Leda, Livorno.

CALCUTTA 14 Sept. Velthoven, de Maas, Batavia. ....., Volage, Engelsch Oorl. schip, dito.

MONTEVIDEO 23 Julij. Hasse, Aurora, Hamburg. — 28 Aug. Van den Broeke, Jena, Antwerpen, met verlies van anker, touw en groote steng.

FERNAMBUCK 20 Oct. Bell, Esk, Hamburg.

RIO-JANEIRO 14 Sept. Andresen, Eliza, Hamburg.

TRIEST 11 Nov. Suhor, Principe Porcia, Amsterdam. — 14 Nov. Chase, Canton Packet, dito.

BORDEAUX 28 Nov. Gnodde, Lisette Carolina, Amsterdam. Otto, Alfred, Stettin. Wahl, Zieten, dito.

NANTES 28 Nov. Le Clerc, Jules, Rotterd. Lose, Hansina, Kopenhagen.

HAVRE 30 Nov. Hardouin, Lisbonnais, Rio-Janeiro.

LIMMERICK 26 Nov. Lewis, Herefordshire, Antwerpen.

Bij LÉZARD 26 Nov. Rabe, Comet, Bremen n. Port-au-Prince.

HARWICH 27 Nov. Mercer, Catharina Boland, Amsterdam n. Londen.

RAMSGATE 27 Nov. De Jonge, Neptunes, Harlingen n. Londen.

Bij MARGATE 29 Nov. Boxer, Hope, Rotterdam n. Londen.

HULL 28 Nov. Dawson, Salus, Rotterdam.

NORTH SHIELDS 28 Nov. Slater, Eglantina, Antwerpen.

BERGEN vóór 7 Nov. De Boer, Frau Kea, Amsterdam. Van Dierendonk, St. Antonius, dito. Solberg, Seyeren, dito. Serck, Jacob og Herman, dito. Ulrichs, Aurora, Antwerpen. De Boer, Diana, dito. Erichsen, ....., Vlaardingen.

SWINEMUNDE 24 Nov. Horn, Speculant, Rotterdam. Dahnert, Friede, Antwerpen. Saur, Albrecht en Elisa, Amsterdam.

CROONSTAD 18 Nov. Lucht, Harmonie, Amsterdam.

UITGEZEILD.

TEXEL en HELVOET. — Niets.

ANTWERPEN 1 Dec. Verrept, Leonidas, Rotterdam.

RIO-JANEIRO 1 Sept. Matsen, Carolina Johanna, Amsterdam n. Batavia. 3 Sept. Pinard, Theodore & Eugenie, v. ..... n. dito.

BOLDERAA 20 Nov. Schreibvogel, Riga Packet, Schiedam. Gawens, Venus, Rotterdam. Schultz, Germania, Antwerpen. — 22 Nov. König, Babette, Amsterdam. — 23 Nov. König, Kosack, Rotterdam.

CROONSTAD 16 Nov. Muggenborg, Carolina, Rotterdam.

## VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 3 December 1838.

SCHEPEN IN LADING.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Naar Coblenz, | het schip | Diana, | schipper C. Th. Ittschert. |
| » Mannheim, | » » | Telemac, | » J. Andres. |
| » Maintz, | » » | de Kust v. Brazilië, | » J. J. Reindorp. |
| » Dusseldorf, | » » | Germania, | » Jh. Weerpas. |
| » Keulen, | » » | Flora, | » P. Hartman. |
| » Duisburg, | » » | Vlijt en Hoop, | » H. Kamps. |
| » Rijnschans, | » » | Catharina, | » Ant. Grenshanser. |

KEULEN 30 Nov. *Aangekomen:* C. Mutzbauer, van de Neder-Main.

*Vertrokken:* A. Göbel, naar Rijnschans.

*In Lading:* Naar Amsterdam, F. Bergholtz; naar Rotterdam, Wed. F. Kock; naar Dusseldorf, Urdingen, Duisburg tot Ruhrort en Mülheim aan de Roer, W. Dunk en P. Biesemann; naar Ruhrort, Wezel tot Emmerick, ...

J. Linkewitz; naar Andernach en Neuwied, M. Reiffenschneider en P. Schäfer; naar Coblenz en de Moezel, G. Sommer en J. Tillmann; naar Boppard en Bingen, E. Jonas; naar Mainz, J. Acker; naar de Neder-Main, F. Schultz; naar de Midden- en Boven-Main, G. Messerschmidt; naar Heilbron, H. Staab; naar Worms, Mannheim, Rijnschans en Leopoldshafen, W. König; naar Mannheim en omliggende plaatsen, A. Rauth.

CAUB 28 Nov. *Voorbijgevaren:* F. Kuhnle, van Keulen naar Heilbron, met 1,766 ctr.; B. Kraus, van dito naar Kitzingen, met 2,050 ctr.; W, Bauduin, van Rotterdam naar Mainz, met 3,721 ctr.

Rijnhoogte te Keulen 30 Nov., 9 voet, 5¼ duim. Caub 29 Nov., 7 voet, 4 duim. Bingerloch 8 voet, 0 duim.

## Carga-Lijsten.

### AMSTERDAM.

GENUA en LIVORNO, *H. D. Folcken*, HERMANN. 3,700 z. Rogge, G. Psicha; 100 b. Jeneverbessen, 3 k. Confituren, 4 b., 1 v. Amandelen, 9 b. Oranjeschillen, Order.

### ROTTERDAM.

BORDEAUX, .. *Gnodde*, DE HOOP. 164 k. Suiker, 100/₂ k. Pruimen, Order.

LONDEN, *R. Stranack*, GIRAFFE. 40 b. Katoen, C. L. Ringrose en Co.; 2 k. Indigo, Gebr. Nottebohm; 125 st. Hout, A. L. Spruyt; 352 z. Suiker, 50 ser. Amandelen, 1,221 Staren, 75 bout. Koper, 2 st. koperen Bodems, 8 k, 3 p. diverse Koopm., Order.

*W. Norwood*, COLUMBINE. 20 z. Koffij, C. Reincke; 10 boot. Krenten, Hollert en Kolff; 50 b. Katoen, 1 k. Naalden, C. L. Ringrose en Co.; 35 b. Katoen, 112 st. Hout, Löhnis en van Overzee; 42 b. Saffloer, 4 k. Koopm., W. A. Fuchs en Co.; 18 b. Saffloer, J. van Ommeren Fz.; 160 bond. IJzer, Ch. Cornelder Hz.; 25 p., 3 k. diverse Koopm., 20 v. Suiker, 12 ser. Amandelen, 156 bond. IJzer, Order.

*D. Dunlop*, BATAVIER. 140 z. Rijst, Pluygers en Hauck, 70 z. do., A. F. Ebeling en Co.; 18 k. Indigo, de Kuyper en Co.; 5 k. Indigo, Gebr. Nottebohm; 29 f. Brandewijn, Gebr. Hartsen, te Amst.; 430 bl. Koper, 5 coll. IJzerwerk, 8 k. en diverse coll. 16 Balen, Koopm., Order.

RIGA, *H. Beekman*, DE JONGE ANTONIE. 200 tonnetjes Zaai-Lijnzaad, van Haansbergen Baelde en Co.; 150 do. do., Kruis en Kasteelen; 150 do. do., van der Harten, Lucardie en Co.; 133 do. do., Macpherson, Campbell en Co.; 100 do. do., Lehr en Grohé; 67 do. do., van Drimmelen en Dunlop; 50 do. do., Lenersan en Co.; 50 do. do., Havelaar en Taylor; 40 do. do., Wed. Hubert en van Rijckevorsel; 25 do. do., R. Twiss en Zn.; 150 do. do., 2 vjs Borstels, 12 z. Haar, J. Mitschke; 150 tonnetjes Zaai-, 222 ton Slag-Lijnzaad, Order.

## HANDELSBERIGTEN.

### KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

### MAANDELIJKSCH OVERZIGT.

ROTTERDAM 1 December.

SUIKER. (Ruwe) De omzettingen waren hiervan, daar het door het vergevorderde jaargetijde, aan Buitenlandsche vraag ontbrak, onbeduidend, en, door den aanslag tegen het einde der maand, van 407 vaten Surinaamsch en Nickerie Suiker, verkeerde dit artikel in eene gedrukte stemming. De verkoopen bepaalden zich tot 1,300 kanassers en kranjangs Java, van *f* 34 à 36½, N. C.; ruim 300 vaten Surinaamsch en Nickerie, van *f* 35½ à 37; 90 kisten fraai wit Havana *f* 50¾; 122 kisten Moscovados Brazil *f* 29, N. C.; en ruim 100 kisten blond Havana. De voorraad van diverse soorten begrooten wij heden op 7,000,000 Ned ℔, waarvan heden 2,300 kanassers en kranjangs tegen 7 December in veiling komen.

(Geraffineerde). Ook, uithoofde van het saizoen, stil, en bij gedwongen verkoopen, niet dan tot verlaagde prijzen te bewerkstelligen; onze nominale noteringen zijn thans: van Melis eerste soort *f* 43 à 46, tweede dito *f* 36 à 41, derde dito *f* 35, Lompen *f* 34 à 37, Kandij, ordinair geel *f* 43 a 46, helbruin *f* 37 à 41, middelbruin *f* 34 à 36.

KOFFIJ. In de eerste weken der maand bleef het daarmede stil, maar toch prijshoudend; in de laatste dagen wakkerde de vraag aan, en daar de voorraden in de eerste hand, van disponibele partijen zeer gering zijn, en in de tweede hand ook weinig voorhanden is, zoo besteedt men nu gaarne 30½ cts. voor goed ordinair zonder zwart, en mogt de vraag op onzen geringen voorraad aanhouden, dan is eene verdere verhooging onmisbaar. De verkoopen bestonden uit: 6430 balen Java, ord. en goed ord ... 29 à 30½ cts.

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 2965 | » | » | blank | 29½ | à 31½ | » |
| 590 | » | » | groenachtig en groen | 29½ | à 31 | » |
| 785 | » | » | geel en geelachtig | 31 | à 38½ | » |
| 126 | » | » | bruin | 47 | à 51 | » |
| 940 | » | » | Sumatra | 26 | a 26½ | » |
| 750 | » | » | St. Domingo | 27 | à 28½ | » |
| 170 | » | » | Brazil | 25 | à 27 | » |

12756 balen.

Onze toevoeren waren buitengewoon gering, bestaande slechts in
6,901 balen Oost-Indische en
449 » West-Indische

7,350 balen.

De voorraden op onze plaats zijn ook ver beneden die van voorleden jaar om dezen tijd, te weten:

*Op 1 December 1837.* bestonden die in: 81,000 balen Oost-Indische, 8,200 » West-Indische — *Wegende circa* 4,625,000 Ned. ℔.

*Op 1 December 1838.* 61,500 balen Oost-Indische, 7,000 » West-Indische — *Wegende circa* 3,600,000 Ned. ℔.

TABAK. In de afgeloopen maand was het in dit artikel zeer willig, en er werden, zoowel op speculatie voor Buitenlandsche rekening, als voor Binnenlandsche behoefte, belangrijke partijen, zoowel in de eerste als tweede hand, tot veel verhoogde prijzen verkocht. Van Maryland en Ohio werden uit de eerste hand 1,183 vaten afgedaan, en de omzettingen zoude nog belangrijker geweest zijn, ware het niet, dat de houders buitengewoon hooge prijzen vorderden. Onze voorraden aan de markt bestaan meest uit goede qualiteiten, zoo in Maryland als Ohio, de middel en ordinaire soorten zijn veelal opgeruimd; onze voorraad is thans 3,334 vaten; onze aanvoeren bedroegen 688 vaten. Virginy, hiervan blijft onze voorraad hoogst onbeduidend; desniettegenstaande zijn onze prijzen nog beneden die van andere markten, hetgeen een verkoop van 160 vaten, voor Buitenlandsche rekening op speculatie te weeg bragt; onze voorraad bepaalt zich thans tot 134 vaten; toevoeren ontbraken. Kentucky, ontbreekt geheel, zoowel in eerste als tweede hand; toevoeren worden zeer gewenscht, daar de vele voorhanden zijnde aanvragen gereede verkoopen tot hooge prijzen doen verwachten. De Stelen, die in de eerste hand, zoo van Virginy als Kentucky voorhanden waren, te zamen 1182 vaten, werden mede op speculatie tot verhoogde prijzen weggekocht; toevoeren hadden wij geene. Varinas, ook hierop vestigde zich de aandacht, en verscheidene partijen werden daarvan omgezet Voor ordinaire soort besteedde men 76 à 80 cents, terwijl voor betere qualiteiten 100 à 130 cents betaald werd. De voorraad hiervan in de eerste hand is geheel opgeruimd, in de tweede hand wordt gerekend omtrent 1,000 kanassers voorhanden te zijn. Portoricobladen, geen voorraad in de eerste hand, dewijl die in de tweede hand ook zeer gering is, zoo verdient deze soort wel attentie, daar de prijzen, in evenredigheid der andere soorten, niet gerezen zijn, en door de belangrijke rijzing der Varinas, dezelve gedeeltelijk vervangen zal worden. Van Havana, Cuba, enz. is in de eerste hand geen en in de tweede hand zeer weinig voorraad.

(*Het vervolg hierna.*)

AMSTERDAM 3 December.

KOFFIJ. Gedurende de gepasseerde week bestond er naar goed ord. Java veel vraag; gebrek aan voorraad is oorzaak, dat er geene belangrijke omzettingen te vermelden zijn; intusschen is in de tweede hand vrij wat omgegaan tot hoogere prijzen, die als volgt te noteren zijn: gemeen en ordinair 29½ à 30½; groen 31 à 35; blank 31½ à 32½; bleek geelachtig 33 à 35; Sumatra 26 à 26½ c. In vreemde soorten niets omgegaan; de voorraad is niet groot, en te noteren: Brazil 24 à 32, St. Domingo 26½ à 27½.

SUIKER. (Ruwe.) In deze week niets omgegaan.

Men noteert: Surinaamsch *f* 26 à 33½, Demer. en Essequebo *f* 25 à 32½, Brazilsch wit *f* 33 à 45, dito geel met 18/m rabat *f* 31 à 35, dito bruin met dito *f* 25 à 30, Havana wit *f* 43 à 58, dito geel *f* 39 à 42, dito bruin *f* 36 à 38, Manilla wit *f* 34 à 36, dito bruin *f* 26 à 32.

(*Geraffineerde.*) Hierin is geene verandering.

TABAK. In Maryland, Virginy en Kentucky vonden deze week geene omzettingen uit de eerste hand plaats, daar de houders te hoog gestemd waren. In Varinas was vrij belangrijke handel, met geretireerde verkoopers. Van Cuba werden meest alle partijen, nog in de tweede hand voorhanden, tot 75 c. opgeruimd; zelfs werd daarvan eene partij zeilende gekocht. Voor Portorico was mede veel kooplust, maar door den geringen voorraad geen handel. Voorraad in de eerste hand:

| P°. December 1837. | | P°. December 1838. | |
|---|---|---|---|
| Maryland | 2632 vaten. | Maryland | 957 vaten. |
| Virginy | — » | Virginy | — » |
| Kentucky | — » | Kentucky | — » |
| Stelen | — » | Stelen | — » |

SPECERIJEN en KRUIDENIERSWAREN. *Rijst* is zonder verandering; gepelde Carolina *f* 19½; gepelde Tafelrijst *f* 16 à *f* 16½; gepelde O. I. *f* 11½ à *f* 12½. Bruine *Peper* 26 à 27 c. *Piment f* 23½. Voor *Nagelen* is naar qualiteit 63 à 64 c. besteed, en voor *Noten* N°. 1, 252 c. Voor Zantische *Krenten* vraagt men *f* 32.

METALEN. Hierin is niets omgegaan; Russisch *Koper* wordt iets vaster gehouden.

TALK en SMEER gaat weinig in om; gebleekte en ongebleekte *f* 35 à *f* 35½; zeepe *f* 34 à *f* 34½; Archangelsche *f* 33½ à *f* 34. Amsterdamsch *Smeer f* 32 à *f* 32½, Vriesch en Gron. *f* 30½ à *f* 31½.

MATTEN. Nieuwe 4 Els: aanvoer 8,000 stuks.

BORSTELS en PAARDENHAAR, bij gebrek aan voorraad, zonder handel.

TRAAN. Doordien de laatst afgedane 4,000 vaten Zuidzee spoedig aan speculanten zijn overgegaan, toonde zich à *f* 26 entr. veel kooplust; onder de hand moeten meer dan 1,000 vaten denzelfden weg zijn opgegaan, en laat het zich aanzien in de veiling van 4 dezer meer dan dezen prijs voor puik goed zal besteed worden; ten minste werd coulant *f* 26 geboden; aanzienlijke verschepingen hadden plaats, en zullen nog bij open water plaats hebben; Archangel *Traan* zeer stil; tot genoteerde prijzen aangeboden; bruine *Levertraan* lusteloos; à *f* 42 puike qualiteit te koop; misschien bij partij minder; blanke dito à *f* 44 uitgeboden; Russische *Hennepolie f* 35 entr.; op levering 1839 *f* 32 a *f* 31.

VISCH. Ansjovis 1835 *f* 20 à *f* 22; dito 1836 *f* 25. Rondvisch *f* 20.

STIJFSEL *f* 19 à *f* 18½.

STERKE DRANKEN.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Jenever Amst. proef | *f* 24 à 24½. | Rum | *f* 56½ à 78. |
| » Amer. (op pijp.) | » 24 » 27 | Voorloop Lang. ³/₆ | » 61 » 60 |
| Arak | » 35½ » 46. | « Barc. ³/₆ | zonder voorraad. |

LEYDEN 1 December.

BOTER. Gras *f* 40; Hooi *f* 35 à *f* 36.

LEEUWARDEN 30 November.

BOTER. Eerste qualiteit *f* 36 à *f* 36½; tweede soort *f* 27 à 30; zijnde nu alle Hooi Boter.

LEVERPOOL 27 November.

KATOEN goed prijshoudend, met redelijk goeden handel; 4,000 balen zijn verkocht; de meeste vraag is naar Amerikaansche in de prijzen van 5¼ à 7¾ dr.

LEVERPOOL 29 November.

KATOEN. De handel was heden zeer levendig; 14,000 balen zijn verkocht, waaronder 8,000 op speculatie. De prijzen der Amerikaansche zijn ⅛ à ½ dr. hooger betaald.

NEW-YORK 25 October.

KATOEN. Er komt weinig aan, en de prijzen zijn zeer vast van 12¼ à 13½ c.

ANTWERPEN 1 December.

KOFFIJ. Heden zijn 200 balen zeer ord. Brazil tot 26, 200 dito tot 26½ à 27, en 100 dito St. Domingo tot 27¾ c. verkocht.

THEE. 40 kisten Tonkay zijn van *f* 1.33 à *f* 1.34 cons. afgedaan.

RIJST is ruim prijshoudend; 125 balen Bengaalsche zijn tot *f* 11⅜ verkocht.

HARST. 800 vaten Amerikaansche zijn tot geheim gehouden prijs verkocht.

ROTTERDAM, 1 December.

TABAK. Heden werden afgedaan 20 vaten Virginy, waarvan de bestede prijs 27 cents schijnt te wezen.

### GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

LONDEN 28 November.

Daar wij zonder nieuwe aanvoeren zijn, en er goede vraag voor *Tarwe* blijft bestaan, zijn de prijzen van ll. Maandag voor alle soorten volnit te bedingen geweest. De weinige verkoopen, die in *Haver* hebben plaats gehad, zijn tot iets betere prijzen geweest.

LONDEN 30 November.

De aanvoeren van alle soorten van Inlandsch *Graan* zijn sedert Maandag, waarschijnlijk door het ongunstige weder, zeer klein geweest. Engelsche *Tarwe* is heden grif tot 1/. verhooging opgeruimd, en in vreemde is veel handel geweest tot 1 à 2/. boven de koersen van ll. Maandag. *Garst*, *Boonen* en *Erwten* volnit vorige prijzen waard. *Haver* 6 dr. à 1/. hooger dan Maandag.

De middelprijzen der *Granen* van de laatste zes weken zijn:

| | *Tarwe* | *Garst* | *Haver* | *Rogge* | *Boonen* | *Erwten.* |
|---|---|---|---|---|---|---|
| voor: | 70/3 | 32/7 | 23/1 | 37/4 | 39/9 | 41/11 |
| de regten zijn: | 10/8 | 13/10 | 12/8 | 14/. | 11/. | 8/. |

HAMBURG 30 November.

Door de ingevallen vorst is *Tarwe* in loco aangenamer; daarentegen heeft men op levering iets lager kunnen koopen, namelijk 126 ℔ n. roode Marksche, Maagdenburger en Anhaltsche tot 165 à 168 Rx. Ct., en 125 ℔ dito Silesische tot 165 à 166 Rx.; maar, na de aankomst van den Engelschen post, die hoogere prijzen en de verwachting bragte, dat de regten in de volgende maand weder op 1/. per Q. zouden komen, kwam er zeer veel vraag, en heeft men heden, daar wij thans dooi weder hebben, vooral voor de onder weg zijnde partijen, hoogere prijzen besteed, en wel voor 126 ℔ nieuwe roode Marksche en Maagdenburger tot 175 Rx. Ct.; ook van *Tarwe* in loco is veel gekocht, en heeft men besteed voor 123 à 127 ℔ witbonte Poolsche van 186 à 200 Rx. Ct. In het geheel is de omzetting in *Tarwe* van deze week de grootste, die wij dit jaar gehad hebben. Oude *Rogge* is iets duurder betaald; ook nieuwe bedingt eenige Rx. meer. 100 à 103 ℔ nieuwe Maagdenburger *Garst*, laatst tot 82 Rx. verkocht, wordt thans ook hooger gehouden. *Haver* door geringen aanvoer iets hooger. *Erwten* en *Boonen* blijven gevraagd en hooger. In *Boekweit* weinig handel In *Raapzaad* is het voortdurend stil.

LEEUWARDEN 1 December.

De stremming in de vorige week, door het onverwacht invallen des winters veroorzaakt, nog niet geheel opgegeven zijnde, zoo waren de aanvoeren algemeen zeer gering, en bepaalde de handel in *Tarwe* en *Rogge* zich, tot vorige prijzen, alleen ter consumtie. *Boekweit* werd als genoteerd aangeboden, doch vond geene nemers. Tot iets lagere prijzen was voor *Garst* goede kooplust. Oude zoowel als nieuwe *Haver* vindt steeds weinig begeerte; prijzen als voren. *Koolzaad*, door meerder vraag, goed prijshoudend. *Zomerzaad* niets gesteld ter veil. *Lijnzaad* zonder verandering.

Men noteert: *Tarwe.* 123, 126 ℔ oude *f* 10.25 75. *Rogge.* 119 ℔ oude *f* 230; 120 ℔ nieuwe *f* 205. *Boekweit.* 113 ℔ Zand *f* 175. *Garst.* 100 ℔ winter *f* 4.50; 104 ℔ dito *f* 4.80; 102, 106 ℔ zomer *f* 4, *f* 4 20; Voer *f* 3 60. *Haver.* 84, 88 ℔ nieuwe *f* 2.60, 80; 85, 88 ℔ fijne *f* 2.70, *f* 3; 91, 93 ℔ dito *f* 3 20, 30; 72, 76 ℔ Voer *f* 2.25, 40; dito z. w. *f* 2.10 *Koolzaad.* Eerste soort *f* 11 a 11½; tweede soort *f* 10 à 10½; derde soort *f* 9 à 9½; Zomerzaad *f* 8 à 9. *Lijnzaad.* Eerste soort *f* 10 à 10¼; tweede soort *f* 7¾ à 8½; derde soort *f* 7 a 7½.

## Regtzaken.

'S GRAVENHAGE 1 December.

Voor de 2de Kamer van het Provinciaal Hof van Holland zijn heden behandeld: 1°. de zaak van Van Dommelen, schuldig verklaard aan diefstal in dienstbaarheid, gecondemneerd tot tepronkstelling en vijfjarig confinement, 2°. die van Johannes Hendrikus Houtam, schuldig verklaard aan moedwillige mishandeling aan zijnen wettigen vader; mede gecondemneerd tot tepronkstelling en vijfjarig confinement.

Voor de 1ste Kamer van het Provinciaal Hof van Holland zal den 6den dezer in appel worden bepleit, in hoeverre de tusschen de heeren Fievez en Vervloet gerezen geschillen, over het Tijdschrift *de Iris*, als eene commerciële questie kunnen worden aangemerkt, en als zoodanig door den koophandel-regter al dan niet worden beslist.



## Advertentiën.



## Schouwburgen, Concerten

### EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

### STADS SCHOUWBURG.

Woensdag 5 December 1838. DE BARBIER VAN STRAATSBURG, OF DE FRANKFORTER LOTERIJ, Blijspel met Zang in drie Bedrijven, naar het Fransch [...] door den Heer *J. de Boer.* Gevolgd door: DE SCHOONE SLAAPSTER, [...] Groot Ballet Pantomime, gemonteerd door den Balletmeester *A. P. van Hamme*; Muzijk van den Heer *Broekhuizen*, kweekeling aan de Koninklijke Muzijkschool te Amsterdam; Nieuwe Decoratiën van den Heer J. *E. de Vries*, en Nieuwe Costumes.

*Ten Zes ure op het Tooneel.*

Verwacht op Zaturdag 8 December 1833: HIRONIMUS JAMAAR, Blijspel in één Bedrijf, door de Schrijver van DE NEVEN.

### THEATRE FRANCAIS.

Sous la direction de Monsieur BAUDOT.

N°. 32 de l'Abonnement.

MARDI 4 Decembre 1838. Pour la septième répresentation de Mr. *Monrose*, premier Comique et Sociétaire du Théâtre Français, la deuxième répresentation de: LA MÈRE ET LA FILLE, Comédie en 5 Actes, par Mrs. *Mazères* et *Empis*. Mr. *Monrose* remplira le rôle de Mr. *Verdier*. Le Spectacle sera terminé par: RENAUDIN DE CAEN, Vaudeville en 2 Actes, par Mrs. *Duvert* et *Lauzanne.*

*On commencera à 6¼ heures précises.*

En attendant: DOMINIQUE LE POSSÉDÉ, LA MÈRE COUPABLE.

### DEUTSCHES THEATER. *In der Amstelstrasse.*

19te Vorstellung im Abonnement.

Mittwoch 5 December 1838. DIE FREMDE, Grosse Oper in 2 Acten. Musik von *Bellini.*

*Anfang um 7 Uhr.*

### GRAND SALON.

### Théâtre des Variétés.

Dingsdag den 4 December 1838. OVER EN WEER, OF DE HUWELIJKS-SPECULATIE, Vrolijk Blijspel met Zang in één Bedrijf. Na hetzelve, op *vereerend verzoek:* HET WISSELREGT, OF DE KUS AAN TOONDER, Vrolijk Blijspel met Zang in één Bedrijf. Tusschenbeiden: NIEUWE HERKULISCHE EN GYMNASTIEKE KUNSTVERRIGTINGEN, uitgevoerd door de Familie *Etienne* en den Heer *Alexandre.*

De Entrée voor ieder Persoon is 75 Cents, welke in vertering zal worden aangenomen.

*Aanvang ten 7½ Ure.*

NB. De verzochte voorstelling van DE TWEE JAGERS EN HET MELKMEISJE, en DE INTRIGUE AAN HET VENSTER, kon op heden avond geene plaats hebben, maar zal Woensdag worden gegeven.

### GROOT FRASCATI.

Woensdag 5 December 1838. Ter gelegenheid van het *St. Nicolaas-Feest:* HARMONIE MUZIJK.

*Aanvang ten 8 Ure.*

Donderdag 6 December 1838. Ter gelegenheid van het *Verjaarfeest* van Z. K. H. den PRINS VAN ORANJE: Het laatste SOIRÉE MUSICALE, uit te voeren door de Leden van het corps Muzijk der Afdeeling Kurassiers N°. 9. Groote Nationale Fantaisie, van *H. Schmidt*; verder volgens Programma, aan het Locaal verkrijgbaar.

*Aanvang ten 7½ Ure.*

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.

# Bijvoegsel tot den AVONDBODE van 4 December 1838.

## Extracten uit de Tweede Editie,

*van ZONDAG en MAANDAG* 2 *en* 3 *December* 1838.

### NEDERLAND.

AMSTERDAM 2 Dec. De mobiele societeit, in de Kalverstraat alhier, viert heden met veel luister den heugelijken dag, waarop, nu een vierde van eene eeuw geleden, de souvereiniteit over de Vereenigde Nederlanden door Z. M. onzen geëerbiedigden Koning werd aanvaard.

De voorgevel van het gebouw prijkt met een uitmuntend transparent, met de volgende opschriften:

ANNO 1813.

....... Want het Nederlandsche volk was tot het uiterste getergd, — de vermogende klasse verarmd; de welvarende met zorgen bekneld; de handel stond stil, berooid van hulpmiddelen, van handen, van geld, uitgeroeid met wortel en tak; de arbeidende door broodgebrek hopeloos, en dat toppunt van rampzaligheid verwezenlijkt, waarin het tot eene ijsselijke vervloeking was geworden — — God doe u zonen geboren worden.

VAN DER PALM.

2 DECEMBER 1813.

...... Nooit, Nederlanders! zal mijne ontvangst in *Holland*, nooit mijne intrede in *Amsterdam* uit mijn geheugen gaan, en bij uwe liefde belove ik het u, bedrogen zult gij u niet vinden.

PROCLAMATIE VAN DEN SOUVEREINEN VORST.

2 DECEMBER 1838.

'S LANDS VADER LEVE!!!

GOD HELPT, DIE ZICH ZELVEN HELPEN.

Het transparent is omgeven met de namen van VAN HOOGENDORP, VAN DER DUYN VAN MAASDAM, VAN LIMBURG STYRUM, KEMPER, VAN BRIENEN VAN RAMERUS en FALCK, terwijl de Vaderlandsche en Oranje vlag, alsook eigenaardige Tropheën, het geheel versieren.

— Naar men ons schrijft, heeft men te Boskoop, provincie Zuid-Holland, op den 30 November jl., de 25ste verjaring der terugkomst van onzen geliefden Vorst en Koning in het vaderland, door eene algemeene illuminatie en ander gepast vreugdebetoon gevierd, en is door het plaatselijk bestuur aan de leeraren der onderscheidene godsdienstige gezindheden der gemeente verzocht, de vreugde van dien dag door een bid- en dankuur te verhoogen. Is er toch waarlijk een hooger feestdag onder de talrijke gevierd wordende feestdagen, welke men reden heeft om te gedenken, het is die, waarop wij door Gods goedheid nu reeds 25 jaren in het bezit zijn van één' voor ieder regt geaarden Nederlander zoo hartelijk geliefden, geëerbiedigden en dierbaren Koning.

'S GRAVENHAGE 1 Dec. De 30 November 1813, waarop Z. M. onze geëerbiedigde Koning, vóór 25 jaren, voor het eerst weder den Vaderlandschen bodem betrad, is door het bespelen van het klokkenspel en het uitsteken van vlaggen van vele openbare en bijzondere gebouwen, gevierd.

LEEUWARDEN 29 Nov. Gisteren had alhier het vroeger aangekondigde concert plaats van de gebroeders Engel, violisten, oud 15 en 13 jaren. Het niet zeer talrijk publiek, waardoor hetzelve was bezocht, is ons voorgekomen toegeschreven te moeten worden aan de weinige bekendheid met de wezenlijke verdiensten dezer virtuosen. Immers stelden zij ons, door het spelen van concertantes van Wasserman en Maurer, in de gelegenheid, hun voortreffelijk talent te bewonderen; terwijl de oudste bovendien het 8ste concert van Spohr voordroeg, alsmede eene variatie van Maijseder, en eene concertino van Kalliwoda, beide laatste stukken voortreffelijk geaccompagneerd door den verdienstelijken heer Küfferath.

Met genoegen verneemt men dan ook, dat deze waarlijk verdienstelijke virtuosen op Zaturdag 1 Dec. aanstaanden een tweede concert zullen geven.

GRONINGEN 30 Nov. Heden morgen, ten 10 ure, zal het barkschip *Adolf van Nassau*, dat gevoerd zal worden door kapt. J. A. Brandt, van de Noorderwerf van stapel loopen.

---

*Part. Corresp.* BRUSSEL 1 Dec. De beraadslagingen over de buitengewone credieten van oorlog zijn op aanstaanden maandag bepaald, en ik verneem van goederhand, dat verschillende afgevaardigden voornemens zijn bij deze gelegenheid inlichtingen te vragen, betreffende de jongste handelingen der Londensche Conferencie. Sommigen willen zelfs eene verklaring van het Belgische bewind vorderen, om zich met kracht van wapenen tegen de uitvoering der 24 artikelen te verzetten.

De openbare opinie begint zich hier ernstig bezig te houden, met de militaire maatregelen, welke elkander in de laatste dagen zoo snel opgevolgd zijn; verschillende handels- en industriële operatiën hebben daarvan reeds den invloed ondervonden.

Tot dus verre is er nog niets uitgelekt, omtrent de gisteren alhier uit Londen ontvangen dépêches; maar, naar de houding van eenige gewoonlijk welonderrigte personen te oordeelen, moeten dezelve niet zeer gunstig zijn voor België. De heer van Praet werd dezen morgen alhier terug verwacht, maar is op dit oogenblik nog niet aangekomen.

BRUSSEL 1 Dec. In de zitting van de Kamer der vertegenwoordigers, heeft de heer Desmaizières verslag uitgebragt over de buitengewone credieten voor het departement van oorlog. De strekking van dit verslag is om de aangevraagde gelden toe te stemmen, terwijl daarbij tevens is te kennen gegeven, dat het Belgische leger alsnu, in geval van oorlog, tot de werkelijke sterkte van 100,000 man zoude kunnen opgevoerd worden.

— De dagbladen van Luik berigten, dat men aldaar zich onledig hield, met de forten St. Walburge en de Chartreuse van eene groote hoeveelheid levensmiddelen te voorzien.

— De *Observateur* behelst een uitvoerig artikel, dat in eenen zeer oorlogzuchtigen geest is gesteld, en waarin men de aandacht van het Belgische bewind, op vele in het leger in te voeren verbeteringen vestigt. Men wil daarbij de *gardes civiques* onder de wapenen brengen, en, op het voorbeeld van Nederland in 1830, verschillende vrijcorpsen oprigten. In alle opzigten wordt de inrigting van het Hollandsche leger als een model voor het Belgische zeer aangeprezen.

### ENGELAND.

*Part. Corresp.* LONDEN 29 Nov. Wij zijn van goeder hand onderrigt, dat, zoo min als de onlangs door eenige leden van de Conferencie aan den Koning der Nederlanden gedane mededeeling eenig bepaald besluit of voorstel bevat heeft, ook evenmin het antwoord van Z. M. eenige toestemming of aanneming heeft behelsd; het een is het gevolg van het andere; beide stukken waren niets meer dan mededeelingen van daadzaken en gevoelens.

De *Morning Post* van Woensdag hekelt het berigt van den *Times* van den vorigen dag, omtrent het onvoorwaardelijk aannemen van de voorstellen der Conferencie door den Koning der Nederlanden, welk berigt de *Times* voorgaf, van eenen Correspondent uit den Haag ontvangen te hebben, die, na het vertrek van den gewonen post, nog geschreven, en zijn geschrijf, (hoe, is een raadsel) naar Londen verzonden had. De *Post* beklaagt den Haagschen Correspondent over de moeite, die hij zich voor niets gegeven heeft, en maakt voorts zijne lezers opmerkzaam op eenige aanmerkingen op het adres van de Belgische Kamers, in een ander gedeelte van zijn blad te vinden, welke aanmerkingen wij hier, om derzelver belangrijkheid, laten volgen:

«Graaf Felix de Merode en de heer Dumortier, die het adres van de Kamer der vertegenwoordigers van België, in antwoord op de aanspraak van Vorst Leopold, opgesteld hebben, herhalen in hetzelve, in naam dier vertegenwoordigers, dezelfde inzigten en redeneringen, welke zij te voren, in de blaauwboekjes, die zij in de zes laatste maanden in het licht gegeven hebben, reeds bezigden.

*Zinsnede* 3. Zij rekenen op de bewondering en de dankbaarheid van Europa voor de edelmoedige zelfopoffering van België, hetwelk, zoo zij zeggen, in der tijd zijne toestemming tot de harde voorwaarden van het verdrag van 1831 gegeven heeft, eenig en alleen, met het oogmerk om de rampen af te wenden, welke Europa op dat tijdstip bedreigden.

Getuigen geweest zijnde van al de omstandigheden, welke het sluiten van het verdrag van 15 November vooraf gegaan en vergezeld hebben, verliezen wij ons in gissingen, welke soort van verdienste België zich hier toegekend wil hebben. Het is waar, wij vinden in de nota van den Belgischen zaakgelastigde, den 14 November 1831 aan de Conferencie aangeboden, dat Vorst Leopold verlangende zijn volk te bewaren voor de rampen, welke het gedwongen ten uitvoer brengen van de 24 artikelen zouden vergezellen, en niet willende *Europa aan eenen algemeenen oorlog blootstellen*, onderdeed voor de gebiedende wet der noodzakelijkheid, en alzoo zijne toestemming gaf aan de bezwarende voorwaarden, hem door de Londensche Conferencie opgelegd. Doch de vrees voor eenen algemeenen oorlog, in deze woorden uitgedrukt, kan wel niet wezenlijk bestaan hebben, uit aanmerking van de volmaakte verstandhouding en overeenstemming, welke er toen tusschen de hooge magten, ter zake van de Hollandsch-Belgische questie heerschte, en het is duidelijk genoeg, dat van die vrees enkel melding gemaakt is, om bij de drangrede van noodzakelijkheid, welke in de daad de eenige was, die de toestemming van België bepaalde, er ook nog eene van schijnbaar algemeen belang te voegen.

Het tractaat van 15 Nov. 1831 waarborgde inderdaad aan België de uitvoering van alles, wat er in bepaald was, doch het waarborgde geene dadelijke of onmiddellijke uitvoering, zoo als in het adres verondersteld was. En nu, alles wel bezien zijnde, wat ontbreekt er aan die uitvoering? Het bezit van de forten Lillo en Liefkenshoek, en de vrijheid om de kanalen tusschen de Schelde en den Rijn te bevaren, doch daarvoor is België zeven jaren lang in het bezit geweest van een grondgebied, dat aan hetzelve niet toekomt, en heeft de voordeelen van de vrije vaart op de Schelde genoten, zonder eenige regten te betalen. Dit is in allen geval eene ruimer vergoeding voor de twee punten, met betrekking tot welke, de mogendheden gezegd kunnen worden het tractaat onuitgevoerd gelaten te hebben. De belegering van Antwerpen en de blokkade van de Hollandsche havens hebben genoeg getoond, hoe naauwgezet Engeland en Frankrijk waren, om België in het bezit van die voornaamste voordeelen te stellen, welke aan hetzelve in het verdrag toegekend waren. De Koning der Nederlanden moge door bedriegelijke verwachtingen verleid zijn, tot het uitstellen van zijne toestemming, maar het is klaar genoeg, dat hij dit gedaan heeft, tot zijne eigene schade, daar hij gedurende dien tijd gemist heeft, wat België hem schuldig was te betalen; doch de vertragingen, welke België thans veroorzaakt, hebben daarentegen de strekking om aan Holland te onthouden, wat aan hetzelve naar het strikste regt toekomt.

*Zinsnede* 5. De Belgische nationaliteit, van welker oudheid zoo hoog opgegeven wordt, is sedert 300 jaren zeer verbrokkeld door de afscheiding van de Noordelijke gewesten, en het afstaan van verschillende provinciën aan Frankrijk. De kaart van Limburg, in het bijzonder, vertoonde vóór 1792 eene *mozaïk* van de meeste verscheidenheid van kleuren, als zijnde zamengesteld uit kleine stukjes grond, behoorende aan Oostenrijk, Holland, Luik en het Palatinaat. In allen geval was daar geene nationaliteit. Ook Luxemburg vindt men werkelijk in twee deelen gesplitst, wat de taal betreft, die er gesproken wordt. Welnu, het is het Duitsche gedeelte, dat, volgens het tractaat, met het Duitsche ligchaam moet verbonden blijven, terwijl het Waalsche gedeelte aan België komt.

*Zinsnede* 4. De verbindtenissen, door België met de vijf mogendheden, die van hunne zijde de voorwaarden vervuld hebben, aangegaan, kunnen niet gerekend worden eenige verandering te hebben ondergaan, door de vertraging van Holland om tot dezelve toe te treden; het is alleen met onderling goedvinden, dat er veranderingen in gemaakt zouden kunnen worden, zoo men van weêrskanten vond, dat het verloop van zeven jaren eenige verandering noodzakelijk maakte; doch de overeenkomsten, die het grondgebied betreffen, en die in het naauwste verband staan met de plegtig erkende regten van het Duitsche verbond en de politieke betrekkingen van alle Staten, zijn voor geene verandering vatbaar.

Wat zou er worden van de goede trouw der tractaten, indien eene der partijen dezelve mogt breken, enkel op grond, dat de beweegredenen, welke haar tot het sluiten bewogen hebben, niet meer bestaan? De betrekking, welke het voormalige gouvernement tusschen het Groot-Hertogdom Luxemburg en het Koningrijk der Nederlanden daargesteld heeft, door dezelve onder ééne administratie zamen te vatten, kan geene verandering maken in den band, waarmede dat Groot-Hertogdom aan het Duitsche verbond gebonden is. Het was een algemeen aangenomen beginsel, van het begin der onderhandelingen in 1831, dat dit verband onaangeroerd zou blijven; en het was enkel ten gevolge van wederkeerige inschikkelijkheid, dat een deel van Limburg in ruiling gegeven werd voor het Waalsche gedeelte van Luxemburg.

*Zinsnede* 7. Het is alleen binnen de bij het tractaat van 1831 bepaalde grenzen, dat België, te voren beschouwd als eenige zamengevoegde provinciën tot een ander koningrijk behoorende, nu voor de eerste maal erkend werd als een onafhankelijke Staat, om een gedeelte van de Europesche familie te vormen, en dat deszelfs onzijdigheid gewaarborgd werd. Het mag, zoo veel het wil, zijnen lust om inbreuk op de regten zijner naburen te maken, ontkennen, maar het legt openlijk genoeg dezen geest aan den dag, door te trachten zijne grenzen uit te breiden; en deze geest, moet in het belang van al, wat tusschen Staten en Staten heilig is, onderdrukt worden.

*Zinsnede* 8. Het adres spreekt van de verdeeling der schuld, zoo als die in het tractaat vastgesteld is, en noemt die verdeeling, in het gezigt van geheel Europa, onregtvaardig. Men doet dit, zonder twijfel, op gezag van de blaauwboekjes van den heer Dumortier, welke geen' enkelen onpartijdigen overtuigd hebben. Behalve dat zijn de Belgische vertegenwoordigers gereed geldelijke opofferingen te doen, ten einde den afstand van grondgebied, dien zij eischen, te bevorderen. Het aanbod van eene som gelds, om een grondgebied te verkrijgen, over hetwelk reeds bij een tractaat beschikt is, is niets minder dan eene beleediging te meer, gevoegd bij de onbillijke eischen en aanvallen van België op de regten van Holland, het Duitsche verbond en de Agnaten van het huis van Nassau. (NB. Het komt der Redactie voor, dat de schrijver hier meer doelt op een gerucht aangaande het aanbieden van eene som gelds, dan wel op hetgeen werkelijk in het onderhavige adres gezegd wordt, immers voor zoo veel hij zich den inhoud van dat adres herinnert). Niets wordt er met betrekking tot de schuld van België gevorderd, dan wat overeenkomt met de bepalingen, welke Leopold en de Kamers reeds hebben toegestemd, en welke het gevolg waren van een naauwkeurig onderzoek en een diep indringen in de zaak.

*Zinsnede* 9. Zij beroepen zich op de goede gezindheid of overeenstemming van Frankrijk, en op het belang van Engeland, doch deze mogendheden zullen hunne eigene daden en de regten van anderen weten te eerbiedigen.

*Zinsnede* 10. België is gereed een grondgebied, waarop het geen regt heeft, tegen elke vreemde magt te verdedigen; doch laat het eerst de bewoners dier landen zelve raadplegen. Met uitzondering van eenige eerzuchtigen en schreeuwers, zullen zij het België geenen dank weten, dat het hun voorvechter zijn wil, en hen wil blootstellen aan al de ijsselijkheden van eenen strijd, over welks verdienste en uitkomst er maar ééne opinie zijn kan.»

LONDEN 29 Nov. De Turksche, Grieksche en Fransche gezanten hebben heden aan het bureau van buitenlandsche zaken gearbeid. Heden zijn van de Engelsche gezanten uit 's Hage en Brussel depêches alhier aangekomen.

— In eenen bijzonderen raad, die heden op het paleis van Buckingham werd gehouden, is het parlement tot 5 Februarij geprorogeerd, op welken dag de beide huizen alsdan zullen vergaderen.

— Volgens tijdingen uit Plijmouth, is lord Durham met zijn gevolg aan boord van het fregat *the Inconstant* aldaar aangekomen.

— In Oxford is men voornemens, een gedenkteeken op te rigten, ter nagedachtenis van drie protestantsche martelaren, Cranmer, Ridley en Latimer.

— In al de dagbladen vindt men dezer dagen eene uitvoerige correspondentie van Lady Hester Stanhope, eene nicht van Pitt, welke sedert den dood van dezen beroemden staatsman, een jaargeld van 1500 £ uit 's lands schatkist heeft genoten, over welks terughouding zij zich thans beklaagt. Deze dame, welke bestendig rondreist, zich lang in Griekenland en Turkije heeft opgehouden, en, van eenen edelmoedigen aard zijnde, wat te buitensporig in hare uitgaven is, heeft zich, naar het schijnt, in groote schulden gewikkeld, en het is op aanvraag van eenen harer schuldeischers aan het gouvernement alhier om betaling, dat lord Palmerston besloten heeft, H. M. de koningin te adviseren, het jaargeld voor eenen tijd geheel te doen ophouden.

— Men spreekt hier van eene nieuwe manier om het zink meer bruikbaar te maken, bestaande in de bijmenging van eenig koper, gedurende de smelting. Men weet, dat het zink anders te spoedig oxydeert; eene eigenschap, welke het menigvuldig gebruik van dit goedkoope metaal verhindert; doch met eenig koper geamalgameerd, is het voor oxyderen beveiligd, en weêrstaat zelfs het zwavelzuur van 20 graden. Het is dus in dezen staat allezins geschikt voor goten, regenbakken, keukengereedschap, enz. De uitvinder, een Franschman, die het in sommige gevallen ook met lood en tin vermengt, heeft dit nieuwe metaal aan het onderzoek van de Fransche academie onderworpen.

— De beroemde voetganger Harris, die het ondernomen heeft om 1,750 Engelsche mijlen in 1000 opvolgende uren te voet af te leggen, had zaturdag avond, ten 8 ure 1,465 mijlen afgedaan, en gaat nog voort zijne wandeling in den omtrek van Battersea, niet ver van Londen voort te zetten. Hij heeft nog even veel moed, als toen hij begon, doch blijkbaar beginnen zijne krachten hem te begeven; inzonderheid lijdt hij veel van eene zware verkoudheid, welke hij in de laatste regenachtige dagen en nachten opgedaan heeft, doch het drooge koude weder is hem nu weder gunstiger. Hij slaapt hoe langer hoe minder in den tusschentijd, die hem telkens overblijft, en zegt uit zijne vroegere ondervinding te weten, dat hij weldra in het geheel geenen slaap meer zal behoeven, voor dat hij zijne taak zal afgedaan hebben. Er worden groote weddenschappen voor en tegen hem gedaan, in evenredigheid van vijf tot een, dat hij slagen zal.

— De markies van Waterford, gewoonlijk de Excentrieke Markies genaamd, heeft eene groote weddenschap aangegaan, dat hij vóór Kersmis, met eigen hand, eene der bakkebaarden van den heer Muntz, in de staatkundige kringen zoo wel, als in de jagtgezelschappen van Birmingham wel bekend, zal afscheren. De heer Muntz neemt alle voorzorgen, om dit zijn dierbaar kleinood, op welks fraaiheid hij zich niet weinig laat voorstaan, te behouden; het algemeen gevoelen echter is, dat de markies, wien het niet aan helpers ontbreekt, die den heer Muntz allerlei lagen leggen, vóór den bepaalden tijd zal slagen.

### DUITSCHLAND.

STUTTGARD 25 Nov. Z. M. de Koning heeft Z. K. H. den Erfprins van Oranje tot Grootkruis van de orde van de Wurtembergsche kroon benoemd.

*Part. Corresp.* FRANKFORT 28 Nov. De kerkelijke twisten schijnen in Duitschland wederom eene sterke polemiek op te wakkeren; het is namelijk de *Munchner Politische Zeitung*, die aan hare haat tegen het Protestantismus lucht geeft, en zelfs zoo ver gaat van te beweren, dat eenmaal in Duitschland alles weder Katholijk zal worden. Het is inderdaad onbegrijpelijk, dat men in Beijeren, alwaar de Koningin Protestantsch is, toestaat, dat voortdurend de Protestansche kerk, waartoe het grootste gedeelte der Beijersche inwoners behoort, door de dagbladen beschimpt, en ieder buitenlandsch dagblad, hetwelk tegen het ultramontanismus strijdt, in Beijeren verboden wordt. Men schijnt in Beijeren er niet aan te denken dat zulk eene handelwijze in de geschiedenis zal aangeteekend blijven.

In Göttingen zijn thans 660 studenten, dus ongeveer 200 minder dan vóór het aftreden der zeven professoren; meer dan 400 kamers zijn onbewoond, de armoede neemt toe; daarbij komt, dat het hout verschrikkelijk duur is, en men met de granen eenen vreeselijken woeker drijft.

Betrekkelijk de Hannoversche grondwet begint men te Hanover langzamerhand den moed te verliezen, dat de grondwet van 1833 wederom zou worden ingevoerd, en men ziet met eene bange verwachting de toekomst te gemoet; het is echter onwaar, dat Z. M. verklaard zou hebben, dat Hoogstdezelve slechts met Oostenrijk en Pruissen, doch niet met de Constitutionele en vrije Staten van Duitschland, betrekkelijk de grondwet, wil onderhandelen, om dat deze geene geheimen kunnen bewaren; eene dergelijke verklaring zou door de Constitutionele en vrije Staten van Duitschland zeer ongunstig opgenomen worden.

De Duitsche *Courier* bevat een uitgebreid artikel over de op handen zijnde verkiezingen in het Koningrijk Wurtemburg; hij is ontevreden, dat zich de oppositie, welke wrevelig, te leur gesteld en ontevreden met den tijd, de volken, de Regering en de Standen is geworden, zich niet meer wil laten verkiezen; hij beweert, dat het de pligt der oppositie is, op haren post te blijven, en voor het welzijn van het land te blijven zorgen.

Tot de oppositie van de Wurtemburgsche Kamers der afgevaardigden behooren echter Römer, bekend als een talentvol Jurist, Pfizer Uhland, de dichter, Pflanz, de liberale katholijk, Schott Menzel, de Criticus, Murschel, Wiest, Commerer, van Zwergern Deffens, Pfleider, Pfafflinst. De Wurtemburgsche Kamer der afgevaardigden verliest door de aftreding van deze mannen belangrijke personen, die moeijelijk te vervangen zijn, en die de Regering zelfs niet gaarne missen wil. Z. M. de Koning van Wurtemburg wordt echter, zoo als bekend is, door de parlementaire oppositie hartelijk bemind.

Volgens particuliere brieven van Duitschers uit New-York, zouden eene menigte Noord-Amerikanen, waaronder ook vele Duitschers, de revolutie in Canada ondersteunen. Bij het uitbarsten der revolutie in Texas snelden ook vele Duitschers uit de Zuidelijke Amerikaansche Staten Texas ter hulp; eenige Frankforters, onder anderen, ook de in Poolsche dienst geweest zijnde doctor Bunsen, werden destijds door de Mexicanen gevangen genomen en gedood.

De Kon. Nederlandsche Bondsgezant, graaf van Grunne, heeft zijn landgoed in den Rheingau verlaten, en zal zich hier vestigen.

Men zegt, dat de erfprins van Nassau aan de grootvorstin Olga van Rusland, en dat de grootvorst troonopvolger van Rusland aan eene Kon. Wurtembergsche prinses verloofd zal worden.

De luitenant baron van Frankenstein, die den hertog van Leuchtenberg naar Rusland vergezelt, is door Z. M. den Keizer van Rusland tot ridmeester benoemd.

Het getal der voor het winter-semester te Wurzburg ingeschreven studenten beloopt 400. Ook deze universiteit heeft vele van hare bezoekers verloren.

De heer Ewald is uit Italië te Stuttgard teruggegekeerd, en voornemens een reisverhaal over de bezochte plaatsen in Italië uit te geven, hetgeen verondersteld wordt zeer belangrijk te zijn.

De brieven, die men alhier uit Brussel en Antwerpen ontvangt, toonen aan, dat de welgestelde ingezetenen en vooral de handelstand in België volstrekt geenen oorlog willen.

In geheel Duitschland keurt men het gedrag der Belgiërs zoodanig af, dat het gewis de algemeene goedkeuring zou wegdragen, wanneer een Duitsch leger in Luxemburg rukte. De koerier-wissel tusschen Frankfort, Berlijn en Weenen is thans levendiger dan te voren. Hetgeen thans in België plaats heeft, kan alhier, alwaar de zetel van het Duitsche verbond is gevestigd, niet met onverschilligheid beschouwd worden. Duitschland heeft deszelfs regten op Luxemburg in geenen deele opgegeven, en zal des noods middelen weten te vinden, om die te doen gelden. Naar men verneemt, heerscht bij de militaire bonds-commissie groote werkzaamheid; gisteren heeft dezelve weder eene vergadering gehouden. Met gespannen verwachting ziet men eene bepaalde verklaring der Londensche Conferencie te gemoet, en het is niet te veronderstellen, dat bij dezen stand van zaken, de bondsvergadering hare feriën zal aanvangen.

Uit Rome verneemt men, dat alle betrekkingen tusschen het Pruissische Hof en Z. H. den Paus nog niet zijn afgebroken.

De heer Thinelli von Löwenstein, die tot hier de betrekking van protocolhouder bij de bondsvergadering vervulde, zal in de aanstaande week onze stad verlaten, om op zijnen vroegeren post in Boheme terug te keeren.

Naar men zegt, zijn gisteren avond in het tuchthuis alhier, onder de gevangenen eenige ongeregeldheden voorgevallen, die de tusschenkomst der militairen noodzakelijk maakten, doch van geen gevolg zijn geweest.

## FRANKRIJK.

PARIJS 30 Nov. De hertog van Choiseuil, gouverneur van de Louvre en adjudant van Koning Lodewijk Philips, is dezen nacht overleden.

— De *Courrier de Bordeaux* behelst eenen brief uit Parijs over de Hollandsch-Belgische questie, waarin, onder anderen, beweerd wordt, dat, ingeval de minste inbreuk op de onafhankelijkheid van België mogt worden gemaakt, of indien de 24 artikelen met kracht van wapenen mogten worden ten uitvoer gelegd, Frankrijk niet als Engeland de onzijdigheid zoude bewaren maar integendeel een leger van 60,000 man in België doen rukken.

— Volgens den *Courrier Français*, zoude er eene dagorder zijn uitgevaardigd, waarbij verboden wordt, om aan de schildwachten andere consignes te geven, dan die, welke door de bevoegde magt schriftelijk zullen worden opgegeven.

## SPANJE.

MADRID 22 Nov. De gewone *Madridsche Correspondentie* bevat he volgende:

«Er is tot heden nog niets met zekerheid bekend, betrekkelijk het zamenstellen van een nieuw ministerie; men zegt, dat heden avond eene bijeenkomst bij den hertog de Frias zal gehouden worden, waarbij drie expresidenten van den Raad genoodigd zijn. Niettegenstaande het gouvernement het bevel heeft uitgevaardigd om de Junta's van Represaille te ontbinden, worden er telkens wederom nieuwe opgerigt. Men heeft alhier ook geen nadere tijdingen uit het leger.

— De *Gaceta de Madrid* bevat de bijzonderheden van de nederlaag, door de Carlisten, onder het bevel van Quilez, te Casas Viljas geleden. H. M. de Koningin heeft bij deze gelegenheid hare tevredenheid te kennen gegeven aan den bevelhebber generaal van de provincie van Caceres, don Jose Munoz, en aan de troepen, die zich bij het gevecht verdienstelijk hebben gedragen.

# SCHEEPVAART EN HANDEL.

## Schepen in Lading.

### AMSTERDAM.

Naar BATAVIA, het gek. tweedeks fregatschip *Henrietta Clasina*, Kapt. F. J. Hoffman, van Amsterdam. Adres bij F. der Kinderen.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. barkschip *Anna Gertruida*, Kapt. L. A. J. Boulet, van Amsterdam. Adres bij Canne en Balwé en F. der Kinderen.

Naar BATAVIA, het gekop. tweed. fregatschip de *Stad Utrecht*, Kapt. Hendrik Rolf, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Witt en Lenaertz van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip *Claudius Civilis*, Kapt. W. Groen, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Wit en Lenaertz, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar SURINAME, het nieuw gebouwd en gek. brikschip *Nickerie Packet*, Kapt. C. Hofker, van Amst. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het nieuw gekop. tweed. barkschip *Mercurius*, Kapt. Claus Wessels, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gekop. schoonerkofschip *de Koophandel*, Kapt. C E. Hoeksma, van Amsterdam Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gezinkt kofschip *Hendrika*, Kapt. H. K. Sietsema, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gek. tweed. fregatschip *Catharina Anna Helena* Kapt. F. H. Zeylstra, van Amsterdam. Adres by Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gek. tweed. barkschip *Clasina Adriana*, Kapt. A. P. Havinga, van Amst. Adres bij Hoyman en Schuurman, en E. Windhouwer.

Naar SURINAME, het Nederl. gezinkt kofschip *Antonia*, Kapt. E. Speelman, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar HAVANA, het gek. tweed. barkschip *Alcyon*, Kapt. H. G. Bergveld, van Amsterdam. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar LIVORNO en GENUA, het Noordsch pinkschip *Emelie*, Kapt. T. Thörsen. Adres bij van den Bey en Comp. en Nobel en Holtzapffel.

Naar LIVORNO en GENUA, het Hanoversch gek. brikschip *Maria en Fanny*, Kapt. T. D. van Cammenga. Adres bij de Wed. Jan van Wezel en Zoon.

Naar LIVORNO, SMIRNA en CONSTANTINOPEL, het Oostenrijksch brikschip *Eclipse*, Kapt. D. Milinovich. Adres bij van den Bey en Comp.

Naar MARSEILLE, het Ned. kofschip *Debora*, Kapt. S. Sakes. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar LISSABON, het Nederl. gekop. kofschip *de Onderneming*, Kapt. J. Engelenberg. Adres bij Jan Daniels en Zonen en Arbman, en Coopman en de Wit en Lenaertz.

Naar PORT à PORT, het Portugeesch schip *Rainha Constitucional*, Kapt. Manoel dos Passos Lourenco. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar BORDEAUX, het Nederl. kofschip *Gesina Harmina*, Kapt. J. H. Jonker. Adres bij Canne en Balwé.

Naar ROCHEFORT, het Nederl. kofschip *de Jonge Jantina*, Kapt. Hendrek Derks Puister. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar ROSTOK, het galjasschip *Rudolph*, Kapt. C. F. Groth, van Rostok. Adres bij Hakenson Jansen en Comp.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch sloepschip *Ingeborg*, Kapt. A. Kruze. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar BERGEN, het galjasschip *Anne en Sophie*, Kapt. Sören S. Baars, van Bergen. Adres bij Petrus Scheffer en Zoon.

Naar BERGEN, het Noordsch schoonerschip *Dorothea*, Kapt. J. Walhamer. Adres bij Petrus Scheffer en Zoon.

Naar CHRISTIANSUND, het Noordsch galjasschip *Romsdahlhorn*, Kapt. Lauritz Mockelbost. Adres bij Petrus Scheffer en Zoon.

## Scheepstijdingen.

Het schip Haabet, Kapt. Halm, v. Carlshamn n. Amsterdam, is den 12 Nov. met schade te Arendahl binnengeloopen; moet lossen.

Gezien 25 Nov. bij Wight, Jeune Clemence, Kapt. Smitt, v. Villanova n. Antwerpen; op 24° Br., en 21° L.: het schip Jean van Eyck, Kapt. Minne, v. Rio-Janeiro n. Antwerpen.

Het schip het Vertrouwen, Kapt. Bakker, v. Bordeaux n. Amsterdam, is den 26 Nov. te Dartmouth binnengeloopen.

### BINNENGEKOMEN.

TEXEL 1 Dec. W Z. W. — J. J. Zelling, Alida Giezen, Bordeaux. R. H. Lutje, Anthonia Francina, Oleron. W. J. Wygers, Engelina Jantina, dito, (om order.) H. Brouwer, Maria, Leverpool. K. T. Feninga, Welvaart, Cardif. K. B. Tippema, Vriendschap, Londen. J. Grey, Medemblik, dito. J. Visser, Eendracht, dito T. Teensma, jonge Brechtus, n. Hâvre; terug uit zee.

VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

HELVOET 1 Dec. W. Z. W. — C. van Gelderen, Eendracht, Smirna; ligt quarantaine op de reede. J. Blake, the Maas, Londen. J. Boxer, Hope, dito.

BRIELLE en MAASSLUIS. Niets

ANTWERPEN 30 Nov. Dahms, Emanuel, Bordeaux. Whitecombe, Soho (S), Londen. Schullow, Carolina Maria, Koningsbergen. Op de Rivier: Böhner, Leda, Livorno. Eene Amerikaansche bark, de naam onbekend.

BORDEAUX 27 Nov. Malchau, Malanta, Stettin. Kaagel, Argo, Dantzig.

VANNES 20/27 Nov. Weuss, Gode Henzicht, Antwerpen.

HAVRE 29 Nov. Anthony, Poland, New York.

BELFAST 24 Nov. Blany, Brigand, Antwerpen. Hik, Zeelust, Dordrecht.

GLOCHESTER 26 Nov. de Boer, Dorothea, Amsterdam.

HOLYHEAD 27 Nov. Breeland, Hendrika Arentina, Rotterdam n. Leverpool. Monnot, Persévérance, Ostende n. dito. d'Hondt, Henriette, Antwerpen n. dito.

HARTLEPOOL 26 Nov. Romino, Aurora, Antwerpen.

LONDEN 27 Nov. Karst, Medemblik, Amsterdam. — 28 Nov. Williams, Earl of Clancarty, Rotterdam. Bergman, Jonge Johanna, Antwerpen. Hofkens, Benny, dito.

HULL 26 Nov. Jansen, la Reine, Antwerpen. — 27 Nov. Ridsdell, Clara, Rotterdam.

MARGATE 28 Nov. Doewes, Pelikaan, Antwerpen n. Teignmouth.

BLYTH 25 Nov. Dechamps, 2 Friends, Antwerpen.

ARENDAHL 12 Nov. Meyerhoff, Kinderdijk, Riga n. Dordrecht.

GRIMSTAD 10 Nov. Bie, Jens Ruffen, Antwerpen.

KRAGEROE 9 Nov. Knudsen, Elisabeth, Purmerend. Falkenberg, Venerne, Amsterdam. Svendsen, Trende Södskende, dito. Swergaard, Juno, dito. Christensen, Niord, dito. Berendsen, Duen, dito.

LYNGOER 4 Nov. Dekker, Vriendschap, Delfzijl n. Osterrisoer.

BOROENS TOLDISTRICT 27 Nov. Jansen, Commercien, Amsterdam n. Osterrisoer. — 1 Nov. Sluik, Zeelust, Dantzig n. Harlingen.

### UITGEZEILD.

BRIELLE 1 Dec. J. Audibert, Amsterdam (S), Hâvre. W. Norwood, Colombine (S), Londen.

VLISSINGEN 29 Nov. Bass, Annetta, Emden. Eeyen, Maria, dito.

GIBRALTAR 11 Nov. (Zeilkl.): Nicolai, Pas, n. Antwerpen.

VILLANOVA 1 Oct. (Zeilkl.): Witteveen, Frederik, Antwerpen.

DUINKERKEN 26 Nov. Schmidt, Marianna, Dantzig.

LEVERPOOL 27 Nov. (Zeilkl.): Scheepers, Antonius, Antwerpen. Rooms, Louisa, Antwerpen. — 28 Nov. Wykman, Vr. Gelie, dito.

LONDEN 27 Nov. Smith, Hero, Amsterdam Mulder, Rensina, dito.

CUXHAVEN 24 Nov. Classen, Sirene, Montevideo. Stehr, Elbe, Mentona. Ockelmann, Ora, Bayonne.

KRAGEROE 9 Nov. Siefken, Johan, Holland. Lucht, 2 Gebr., dito Dirks, Jahde, dito. Duus, Vr. Gebkea, dito. Heins, George, dito. Lange, Gute Hoffnung, dito.

## Regtzaken.

'S GRAVENHAGE 24 Nov. De bank der beschuldigden is meerendeels de plaats van personen uit de mindere klasse der maatschappij, die zich door armoede, dronkenschap en hartstogten, dikwerf gepaard met eene verwaarloosde opvoeding, tot allerlei misdaden laten verleiden. Niet dikwerf, ja, bijna zelden, wordt deze plaats ingenomen, door menschen uit de hoogere standen. De beschuldigde, die in de zitting van heden, voor het provinciaal Hof alhier te regt stond, Jan Burghart van Gent, oud 55 jaren, geboren en laatst woonachtig te Leiden, en voorheen notaris aldaar, behoorde onder deze zeldzaamheden, als beschuldigd 1°. van valschheid in een authentiek geschrift, en het des bewust gebruik maken van hetzelve, en zulks als ambtenaar in de uitoefening van zijne functiën; 2°. van misbruik van vertrouwen; en 3°. van opligting. Uit de instructië van dit proces, alsmede uit de op heden gehouden debatten, is gebleken, dat Daniel Poeloejoe Danielsz, voorheen fabrijkeur in dekens, etc., te Leiden, van Hendrik Visser, mede aldaar woonachtig, in het begin van de maand April dezes jaars gekocht had, een huis, erve en tuin, gelegen te Leiderdorp, nabij Leiden, van welken koop en verkoop, op den 12 April l.l., door de partijen eene acte is gepasseerd, ten overstaan van den notaris van Gent, den beschuldigde ten deze, en getuigen; dat de kooper, Poeloejoe, destijds aan den beschuldigde eene somma van *f* 90 had ter hand gesteld voor de registratiekosten dier acte; dat de beschuldigde echter in gebrek is gebleven, hem die acte te bezorgen; en dat de kooper, na onderscheidene vruchtelooze aanmaningen, op raad van eenen zijner vrienden, van een en ander aan den heer officier van Justitie te Leiden kennis had gegeven; dat gemelde officier aan hem, Poeloejoe, toen verzocht heeft, zich uit zijnen naam te informeren, of er werkelijk eene zoodanige acte op de registratie is bezorgd, hetgeen dan ook juist omstreeks dien tijd had plaats gehad; doch waaruit tevens was gebleken, dat de beschuldigde een vroeger gedaan renvooi in deze acte, welke, en door de contractanten en door hem notaris en getuigen was geteekend, buiten medeweten van de contractanten en getuigen had vervalscht, door de dagteekening 12 April, in die van 12 Junij te vervangen.

Omtrent het 2de punt van beschuldiging, misbruik van vertrouwen, (hetgeen, even als het 3de punt, namelijk opligting, alleen tot eene correctionele gevangenis aanleiding kan geven), is het gebleken, dat een zekere Hoogeboom, te Leyden, aan den beschuldigde een partijtje garen voor een bedrag van *f* 19 had ter hand gesteld, ten einde die openbaar te verkoopen; dat echter dit garen bij openbare veiling die som niet had mogen gelden, doch eerst later door den beklaagde in zijn particulier is verkocht, zonder aan Hoogeboom dit geld te hebben ter hand gesteld; welk tweede punt van beschuldiging dan ook door het openbaar ministerie is ingetrokken, als alleen tot eene civiele actie kunnende aanleiding geven.

Betreffende het 3de punt, is het gebleken, dat zekere J. Bosman, landbouwer en veehandelaar in de provincie Groningen, welke zich van tijd tot tijd, ter bevordering zijner belangen, naar Leiderdorp en Leiden begaf, met den beschuldigde van Gent bekend was, en vroeger altijd wel door dezen was behandeld; dat van Gent zich tot hem naar Leiderdorp had begeven, en hem verzocht betaling te willen geven op eene adsignatie, groot *f* 95, op zekeren heer Depré, te Groningen, in welk verzoek Bosman had bewilligd. Later is het echter gebleken bij acte van protest, na ingewonnen informatiën, zoo wel bij den Commissaris van Policie te Groningen, als bij het postkantoor aldaar, dat deze naam geheel en al onbekend was. Toen de getuige zich tot den beschuldigde, met verzoek om restitutie van die *f* 95 en de kosten, gewend had, is deze nalatig gebleven hem te voldoen, doch heeft hem voorgesteld nog *f* 205 ter hand te stellen, wanneer hij hem zoude geven eene adsignatie op de Associatie-Cassa te Amsterdam, groot *f* 300, en in de maand November betaalbaar, welk voorstel echter door den getuige niet is geaccepteerd.

De beschuldigde, welke in de instructie met uitvlugten was te berde gekomen, heeft in de publieke audiëntie, alles volmondig beleden, doch tevens verklaard, geene de minste intentie te hebben gehad, iemand te benadeelen; dat alleen zijne benarde geldelijke omstandigheden, grootendeels door eene langdurige ziekte veroorzaakt, hem tot eene daad hebben verleid, waarvan hij zeide, dat hij het gewigt niet had ingezien; dat alleen valsche schaamte hem tot deze daad gebragt had, daar door aan de partijen onbewimpeld den stand van zaken te openbaren, alles zou zijn geredresseerd; terwijl hij in de maand September stellig penningen zou moeten ontvangen, waarmede hij een en ander ruimschoots zou hebben kunnen voldoen, gelijk zulks ook inderdaad ten processe gebleken is, met de waarheid overeenkomstig te zijn.

Op de vraag van den heer voorzitter, of hij die acte niet vervalscht had, ten einde de boete te ontduiken van dezelve niet binnen 10 dagen te hebben laten registreren, heeft de beklaagde geantwoord, dat de door hem gemaakte verandering, veeleer aan den drang van de contracterende partijen, inzonderheid van den kooper, was toe te schrijven, dan aan zijne bedoeling om die boete te ontgaan.

De geëerde voorzitter heeft, met de hem eigene welwillendheid en met zigtbare blijken van aandoening, den beklaagde in de audiëntie ondervraagd, hetwelk door dezen niet onopgemerkt is gebleven, en welke zeer aangedaan zijnde, daarover zijne erkentelijkheid aan het hof heeft betuigd.

Eindelijk is nog ten processe gebleken, dat den belanghebbenden, van wege de betrekkingen des beklaagden, de door hen geleden schade is vergoed.

De heer advocaat-generaal P. E. Piepers, die in dit proces de functiën van het openbaar Ministerie waarnam, begon zijne redevoering met eene inleiding, waarin hij, onder anderen, zeide, dat de misdaad van valschheid, op zich zelve afschuwelijk, lafhartig en gevaarlijk, nog bezwarender wordt, naar mate de persoon en het stuk meer vertrouwen inboezemden; dat valschheid in een authentiek geschrift, volgens de bestaande wetten, te regt, met tuchthuis en het brandmerk gestraft wordt, uit hoofde der gemakkelijkheid, waarmede zich ieder arglistige, door dat middel van een' anders vermogen kan meester maken. Is dit de straf, (vervolgde de redenaar) voor ieder bijzonder persoon, die zich aan die misdaad schuldig maakt, nog zwaarder is dezelve, en die misdaad wordt zelfs met de *poena proxima morti* gestraft, wanneer een openbaar ambtenaar, dien door de hoogste magt die bevoegdheid is toegekend, en een dubbel vertrouwen schendt en zich daaraan schuldig maakt. Hij vermeende, dat deze strengheid der wet volkomen gebillijkt werd, wanneer men in overweging nam, dat deze misdaad de rust en de welvaart van geheele familiën bedreigt, en dat daardoor geene zekerheid meer voor overeenkomsten en verbindtenissen zou bestaan. En een zoodanig ambtenaar, een openbaar notaris, zeide hij, wordt heden voor de vierschaar van dit hof gebragt, die het vertrouwen, door de hooge regering en der maatschappij in hem gesteld, heeft geschonden.

Na de daadzaken te hebben geresumeerd, zoo als die in de acte van beschuldiging vermeld zijn, zeide de spreker, dat hier art. 145 van het strafwetboek van volkomen toepassing was, dewijl de dolus malus alhier ten duidelijkste bleek, aangezien hij de regten der schatkist, welke hij als *titre d'amende*, wegens het niet behoorlijk tijdig laten registreren dier acte verschuldigd was, door middel van de gepleegde valschheid had trachten te ontduiken.

Met betrekking tot het 3de punt, de opligting, zeide hij, dat de handeling van den beklaagde jegens Bosman ontegenzeggelijk onder het bereik van art. 405 van het strafwetboek viel, en dat, hoe zeldzelijk dit artikel gewoonlijk toegepast kan worden, hier daaromtrent geen twijfel kan bestaan.

Ten slotte heeft deze ambtenaar geconcludeerd, dat deze beklaagde zou worden schuldig verklaard aan de hem ten laste gelegde misdaad, en naar aanleiding van art. 145, 148, 164 en 405 van het wetboek van strafregt, art. 7 en 8 der publicatie van 11 December 1813 en art. 207 van het wetboek van strafvordering, zoude worden gecondemneerd, tot het zwaaijen met het zwaard over het hoofd op een schavot, tot eene gevangenis van 5 tot 20 jaren en tot eene geldboete van niet minder dan *f* 50, met bepaling dat, met betrekking tot de vervalschte acte, art. 301 van het wetboek van strafvordering zou worden toegepast; welk artikel is van den navolgenden inhoud:

«Indien de beschuldigde, ter zake van valschheid in eene authentieke acte wordt veroordeeld, zal het Hof, het zij verklaren, dat het geheele stuk valsch is, het zij bepaaldelijk aanduiden, waarin de vervalsching bestaat. Van die verklaring wordt door den griffier proces-verbaal opgemaakt, en door den president en hem onderteekend.

Afschrift van het proces-verbaal zal, door den griffier onderteekend, aan het valsche of vervalschte stuk worden gehecht, en bij de uitgiften van grossen of afschriften van het stuk, zal steeds aan den voet afschrift van het proces-verbaal moeten gevoegd worden.

Eindelijk zal op het valsche of vervalschte stuk, door den griffier eene aanteekening worden gesteld, waarbij naar het aangehechte proces-verbaal wordt verwezen.»

De heer advocaat L. Metman, die (met den heer D. Donker Curtius) de verdediging van dezen beschuldigde had op zich genomen, zeide, dat hij aanvankelijk niet dan met huivering de hem opgedragen taak had aanvaard, doch dat alleen het aanzoek van de betrekkingen van den beschuldigde, gepaard met de onevenredigheid, welke in casu, tusschen de misdaad en de straf bestond, en de hulp van den talentvolle regtsgeleerde, die mede dezen beklaagde zoude verdedigen, de aanvankelijk bij hem opgekomene huivering had overwonnen; te meer daar hij vermeende, dat de beschuldigde, hoe laakbaar hij ook in het oog van den meest toegevenden gehandeld had, zich echter niet zoodanig had vergrepen, om zijne overige levensdagen geschandvlekt onder boosdoeners te moeten doorbrengen.

Tot het onderzoek van de regtsquestie overgaande, zeide hij, dat hier geen *crimen falsi* aanwezig was, aangezien in het wezen der zaak geene verandering in die acte gemaakt was, dit stuk ook op dit oogenblik nog geldig was, en er geen nadeel hoegenaamd aan eene der partijen was toegebragt. Hij vermeende, dat de beklaagde dus alleen, volgens art. 16 der bestaande wetten op het notariaat, eene notariële straf geïncurreerd had, en hij daarvoor alleen tot geldboete, schadeloosstelling en distitutio kon verwezen worden. Mogt zich het Hof met dit gevoelen niet vereenigen, dan nog vermeende de spreker, dat hier geen *faux* aanwezig was, daar het een aangenomen regtsbeginsel is, dat elke verduistering geen strafbaar falsum in den geest der wet daarstelt. Onder die kenmerken moet het voornemen doorstralen van anderen te benadeelen, hetwelk hier niet aanwezig was, daar er ook geene essentiële veranderingen in den koopprijs dier acte gemaakt zijn. Hij ontkende niet, dat den kooper er aan gelegen kon geweest zijn, zijn eigendomsregt van den dag van den koop te kunnen bewijzen, noch dat de schatkist geen dubbel regt te vorderen had; doch dit stelde, volgens hem, geen falsum daar, daar dit, wil het strafbaar zijn, een onmiddellijk en stellig nadeel moet toebrengen, en niet noodzakelijk uit het gepleegde voortvloeijen; tot staving van dit zijn gevoelen, beriep zich de verdediger op *Merlin* en andere autoriteiten. Verder heeft hij de vraag geopperd, of het publiek Ministerie nu wel geregtigd is, uit dat quasi nadeel, van namelijk de schatkist te kort te hebben gedaan, te ageren, nu de administratie geene poursuites daartegen heeft geëntameerd. In allen gevalle meende de spreker ook, dat art. 148 van het strafwetboek op zijnen cliënt niet toepasselijk was, daar hij alleen het stuk ter registratie gebragt had, en daarbij geen voordeel is beoogd, en dat dus ook al wederom hier de dolus malus, het eerste vereischte van iedere misdaad, ontbrak, om dit artikel te kunnen toepassen.

Ten aanzien der beschuldiging van escroquerie, zeide hij, dat het voorgevallene tusschen den beklaagde en den getuige Bosman niet viel onder het bereik van art. 405 der strafwet, aangezien Bosman niet aan de acceptatie van den voorgewenden heer Depré, maar alleen aan van Gent vertrouwen had geschonken, dewijl hij dezen kende. Na dit gevoelen breedvoerig te hebben uiteengezet, zeide de redenaar nagenoeg ten slotte:

«Indien het twijfelachtig is, hetgeen wij nog niet kunnen toegeven, dat hier een *crimen falsi* heeft plaats gehad, dan twijfel ik niet, of de schaal zal ter zijner gunste overslaan. Zijn talrijk huisgezin, zijne benarde omstandigheden, zijne ziekte, en zijn waarachtig vooruitzigt om het te kunnen vergoeden, hebben hem doen besluiten, zich uit de oogenblikkelijk verlegenheid te helpen.

Hoe laakbaar hij ook mogt gehandeld hebben, is hij echter niet zoo diep gezonken, van zich een anders goederen te hebben toegeëigend, om nu als de grootste onverlaat te worden geschandvlekt, en uit zijne betrekkingen te worden gerukt, ten einde dezelve nooit terug te zien, of zoodanig verzwakt, dat hij hen alleen het laatste vaarwel zal kunnen toeroepen.

Ik hoop, dat hij voor zijne betrekkingen niet zal zijn verloren, en aan dezelve teruggegeven worden. Hij is tevens voor ons eene treffende herinnering aan de spreuk: *die staat, ziet toe, dat hij niet valle.*

Nadat het publiek Ministerie zijn gevoelen nader had ontwikkeld en bij de genomen conclusie gepersisteerd, bekwam de heer advocaat Dirk Donker Curtius het woord, en begon zijne inleiding, voor zoo ver wij hem konden volgen, aldus:

«Hoe kan een oogenblik van onberadenheid een' mensch brengen op de plaats, waar deze beklaagde thans zit. Wie kan gelooven, dat, indien hij de gevolgen van zijne daad had berekend, dat hij hier zoude te regt staan. Geene baatzucht om winsten, geen lage toeleg om iemand te benadeelen, heeft er hem toegebragt; doch zulks is alleen aan eenen zamenloop van omstandigheden toe te schrijven. De beklaagde, (aldus ging de redenaar voort), opgevoed in een' stand, welke de zijne niet was, had vóór onze vereeniging met Frankrijk, eene dubbele betrekking, bezoldigd ambtenaar der stad Leiden, en notaris, welk laatste slechts eene bijzaak, en geen bestaan was. In 1811 verloor hij zijne stedelijke betrekking, en moest toen in een beroep, waaraan hij slechts vlugtige zorgen gewijd had, bestaan voor vrouw en 10 kinderen vinden, en toen nog ontfermde hij zich over eene zuster. O! die zoo handelt, is geen slecht mensch; de eerste getuige heeft verklaard, dat hij hem altijd als een' braaf man gekend had, welke door eene opeenstapeling van beroepen, zonder vermogen, te veel handel dreef en te veel beproefd had, waardoor zich zoo velen bedrogen vinden; en weldra moest hij ook eindigen met een' handel, welke, volgens de spreker, ook nu nog door de Regering gedreven wordt, (en waarvan men, volgens hem, de onheilen niet genoeg kende, waarmede de spreker de loterij bedoelde). Nu van vertrouwen en aanzien beroofd, waren zijne vooruitzigten duister, en er bleef hem niets anders over dan de praktijk, inderdaad een gevaarlijk beroep voor hem, die de armoede tot huisgenoot heeft. Sedert twee maanden was hij ten achteren in de voldoening zijner huurpenningen, en in dien toestand nam hij penningen, die aan hem waren toevertrouwd. Het eenvoudige kon hij wel voldoen, het dubbele was eene onmogelijkheid, en om niet te geven hetgeen hij niet verbeuren kon, heeft hij tot de verandering der datums in de acte zijne toevlugt genomen.

Na de regtspunten nader te hebben ontwikkeld, en het publiek ministerie op onderscheidene punten te hebben geantwoord, eindigde hij nagenoeg met te zeggen, dat in zake van valschheid, aan den regter is overgelaten, te appreciëren, of de wet in hare strengheid moet worden toegepast. Hij uitte de hoop, dat bij de regters in de beslissing daarvan, de vrees geen ingang zou vinden, dat zijne vrijspraak aan de maatschappij zou kunnen benadeelen en eenen ongunstigen indruk te weeg brengen. Verstoken van alle middelen om voor zich zelven te zorgen, (aldus sprak de redenaar nagenoeg) en te zorgen voor hen, die God aan zijne zorgen heeft toevertrouwd, zal hij steeds tot afschrik strekken van hen, die zijne voetstappen zoude willen volgen.

— Het Provinciaal Hof van Holland heeft den 27 dezer Jan Burghart van Gent, gewezen notaris te Leiden, schuldig verklaard aan valschheid in een authentiek geschrift, en zulks als openbaar ambtenaar in de uitoefening zijner functiën, mitsgaders aan het misdrijf van opligting. Het Hof heeft hem, naar aanleiding van het requisitoir van den procureur-generaal, gecondemneerd tot het zwaaijen met het zwaard over het hoofd op een schavot, tot een confinement van 5 jaren en tot eene geldboete van *f* 50, (zijnde het minimum der straf, volgens het nog bestaande lijfstraffelijk wetboek); met verder bevel, dat, met betrekking tot de vervalschte acte zal worden gehandeld, gelijk is voorgeschreven bij art. 301 van het wetboek van strafvordering.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.